Hayat

No. 113
5 ARALIK 1958
125 KURUŞ

Bu sayıda :

Orta sahifelerde :

62 futbolcumuzun TABLO halinde renkli portreleri

SAFİYE AYLÂ

YİNE BİR İNSANLI

30 Aralıkta belli olacak

...çünkü, İstanbulda, Göztepede ayda asgari 2000 lira kira getiren, sağlam yapılı, konforlu, 6 DAİRELİ bir apartmanın TAMAMI, bir dönüm kadar arsası ile 30 Aralıkta tek bir talihlinin malı oluyor.

VE AYRICA

24 KİŞİYE
24 APARTMAN DAİRESİ
3 ADET 20.000 LİRA
10 ADET 10.000 LİRA
20 ADET 5.000 LİRA
ZENGİN VE ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ
cem'an
İKİ MİLYON

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 492

Hayat

ERIN O'BRIEN
(Foto : Warner Bros)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 3 CİLT : 5 SAYI : 113

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Firuz AŞKIN, Ayhan ERER
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

HARİÇTE TÜRKİYE

LEYLÂ GENCER — Değerli ses sanatkârımız Leylâ Gencer, Washington Büyükelçiliğimizde verdiği resitalden sonraki resmikabulde Amerika Dışişleri Vekili Foster Dulles'ın kızkardeşi Eleanor Dulles ve Büyükelçimiz Suat Hayri Ürgüplü ile görülüyor. Resmikabulde Washington'un en mühim resmî şahsiyetleri ve kordiplomatik hazır bulunmuştur...

GÖKAY — Bern Büyükelçimiz Fahrettin Kerim Gökay, geçenlerde Zürih'teki Mânevi Silâhlanma Teşkilâtı merkezinde yapılan toplantıda Filipin ve Sudan delegeleri ile birlikte görülüyor. Bu toplantıya çeşitli memleketlerden kırk delege katılmıştır...

BÜYÜK BİR DANSÖZ İSTANBUL'DA

Bolşoy Tiyatrosu Balesi'nden bir topluluğun Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu yararına geçenlerde Ankara ve İstanbul'da verdiği temsiller, Türk bale meraklılarına dünyanın en meşhur balerinlerinden İrina Tihomirnova'yı seyretmek fırsatını vermiştir. Fotoğraf, bu ünlü sanatçıyı kapkaranlık sahnede kendisini takibeden projektör ışığı altında Saint-Saens'ın Kuğunun Ölümü balesinde, alttaki fotoğraf da, Bahçesaray Şadırvanı isimli baleue gösteriyor.
FOTOĞRAF : İNAL TENGİZMAN

Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nın 2 nci turunda İstanbullular dünyanın en meşhur takımını seyretmek imkânını buldular. Beşiktaş'ın Real Madrid karşısında büyük bir muvaffakıyet gösterdiği bu maçı 27.395 futbol meraklısı seyretmiş ve 400 bin liralık rekor hâsılat elde edilmiştir.

Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nın ikinci turunun ikinci karşılaşmasında Beşiktaş, dünyanın 1 numaralı takımı Real Madrid'le 1 - 1 berabere kaldı. Yukarıda oyuncuları 1500 er lira prim alan Beşiktaş'ı seremonide görüyorsunuz (soldan) : Ahmet, Gürcan, Varol, Kaya, K. Ahmet, Özcan, Metin, Faik, Sofyanidis, Kâmil, Recep

Ispanya lig şampiyonu Real Madrid, Beşiktaş'la berabere kalmasına rağmen 3 senedir kazandığı Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nda kardöfinale çıktı. Yukarıda Real Madrid görülüyor. Ayaktakiler (soldan) : Alonso, Marquitos, Santamaria, Lesmes, Ruiz, Zarraga. Oturanlar : Joseito, Santisteban, Kopa, Puşkaş Gento.

Beşiktaş'ın canlı ve güzel oyunu, sahanın kötülüğü meşhur Real Madrid'in hakiki varlığını göstermesine mâni oldu. Sahaya ellerinde Türk bayrağı ile çıkıp şeref turu yapan, ellerindeki çiçekleri seyircilere atıp, balonları da havaya uçuran misafir oyuncular yaptıkları ustaca hareketlerle değerlerini kısmen gösterebildiler.

SİYAH BEYAZLILARI BERABERE DURUMA GETİREN SOLAÇIK

BEŞİKTAŞ: 1

Oyunun 13 üncü dakikasında sağaçık Joseito'nun ortaladığı topa sağiç Santisteban'ın vurduğu kafa şütünü Beşiktaş kalecisi Varol bloke edemeyince (üsteki resim), yine aynı oyuncu ikinci vuruşla Real Madrid'in ve maçın ilk golünü Beşiktaş kalesine sokuyor (aşağıdaki resim. Santisteban sağda ileri koşan oyuncudur.)

FOTOĞRAFLAR: HAYAT EKİBİ

KAYA'NIN 64 ÜNCÜ DAKİKADAKİ GOLÜ REAL MADRİD KALESİNE BÖYLE GİRDİ.

REAL MADRİD: 1

Oyunun ilk devresini 1 - 0 galip bitiren Real Madrid'in ikinci devrede gol sayısını arttırması bekleniyordu. Halbuki tahminler hilâfına Beşiktaşlılar oyunun bu ikinci kısmında üstün çalışarak beraberliği temin ettiler ve muhakkak bir galibiyeti kaçırdılar. Yukarıdaki fotoğrafta oyunun ikinci devresinde K. Ahmet ve Sofyanidis'in Real Madrid kalesine yaptıkları neticesiz bir atağı görüyorsunuz. Golü hatalı yemesine rağmen kaleci Varol bazı güzel kurtarışlar yaptı. Soldaki fotoğrafta maçın ilk devresinde genç kaleciyi kendi takımından Gürcan'ın ve İspanyol tabiyetine yeni geçen Macar asıllı soliç Puşkaş'ın önünde blokaj yaparken görüyorsunuz.

Sohbet KÖŞESİ

DELİRMEDEN EVVEL DÜŞÜNELİM!

SEVMEK, istediği ile evlenmek insanın tabii hakkıdır. Ama unutmıyalım ki bir yaşa kadar! İnsan bir yaşa geldikten sonra yine sevebilirse de istediği ile evlenemez. Evlenmiş de çoluk çocuk sahibi olmuşsa yeniden sevip başkasını almak hakkını aşağı yukarı kaybetmiş olur. Buna rağmen gönlünde uyanan dayanılmaz hevese kapılarak yuvasını bozmağa kalkar, hattâ bozarsa, aradan yıllar geçtikten sonra yeni bir arzuya kendisini kaptırırsa başına geleceklere de katlanmalı, ıstırap ve üzüntüleri, vicdan azaplarını şikâyet etmeden sineye çekmelidir. Çünkü insan, bu devirde yapmak istediklerini kendisi için bir hak saysa bile bu hak başkalarına zarar vereceği için kolaylıkla, rahatlıkla, huzur içinde kullanılamaz.

Bir okuyucum bana uzun bir mektup yazmış. İfadesinden de anlaşılıyor ki kendisi hakikaten dertlidir, mustariptir: Gençliğinde bir kızı sevmiş, onunla evlenememiş; başkasiyle evlenmiş; bundan da dört çocuğu olmuş. Sevdiği kıza gelince, o da, belki de hiç sevmediği biriyle evlenmiye mecbur kalmış. Onun da dört çocuğu olmuş. Aradan yıllar ve yıllar geçtikten sonra bir zamanın genç âşıkları karşı karşıya gelmişler. Gençlik yıllarının ilk aşkı tekrar parlamış. Artık gözleri hiçbir şey görmüyor, yuvalarını bozup evlenmek, uzaklara, çok uzaklara kaçmak istiyorlarmış! Bırakmak istedikleri de hiç değilse on senelerini beraber geçirdikleri eşleri ve kendi öz çocuklarıdır. Hakikaten böyle bir delilik yapacak olurlarsa düşününüz sekiz çocuk perişan olacak, dördü babasız, dördü de annesiz kaldıkları için uzun zaman ıstırap çekeceklerdir.

Zaten bu yüzden sohbetimize başlarken, insan yaşı ilerledikten ve hayatta bir takım mesuliyetler altına girdikten sonra bazı haklarını kaybeder, etmese bile kullanamaz hale gelir, dedim. Burada hazin durumlarından bahsettiğim iki insan bunlardan iki nümunedir. Velev ki sevmediği bir kadınla evlenmiş, onunla en az on sene beraber yaşamış, üstelik dört de çocuk sahibi olmuş bir adam artık yuvasını bozup yeniden evlenmek şöyle dursun bunu tasarlamıya, hattâ düşünmiye bile mezun değildir. Çünkü olan olmuş, zarlar atılmıştır. Hele evliliğin tavla oyunundan daha ciddi bir hâdise olduğunu herhalde kabul edersiniz. İnsan evlilik bahsinde bir zaman atılmış olan zarlarda ne gelmişse ona razı olmıya mecburdur. Bunu bir sene değil, beş sene değil, on sene kabul ettikten sonra «Hayır! Benim istediğim bu değildir. Ben gönlümün bugün istediğini yerine getireceğim» demek - kelimeyi, az evvel söylediğim için tekrar edeceğim - delilikten başka bir şey olamaz.

Kaldı ki yaşımız muayyen bir devreye girdikten sonra delirmeden önce de düşünmiye mecbur olduğumuzu unutmıyalım.

ŞEVKET RADO

Seslerin en yıllanmışı, ses sanatkârlarının tek prensesi

SAFİYE AYLÂ

İşim olmadığı günlerde Sandal Bedesteni'ne gidiyor, müzayede salonunun sıralarında oturuyor, münadi «Saaat...tım» sözünü söylerken, arkasına bakmadan Bedesten'i terkeden boynu bükük bir çocuk arıyorum...

SİYAH önlüklü esmer bir kız Sandal Bedesteni'nin kırık camlı kapısını itti, içeriye girdi. Vitrinlere konmuş zümrütlere, altınlara, pırlantalara şöyle bir göz attı, sonra ev eşyalarının, halıların, müzik âletlerinin gösterildiği büyük salona doğru yürüdü. Ön sıraya oturdu. Bir piyano satılacaktı. Münadi zile bastı : «Kuyruklu piyano... 350 lira... Arttıran yok mu ?..» diye bağırdı. Arka sıradan bir sesin «360» diye fiyatı arttırdığı duyuldu. «Yalnız akorduna bakacağım». Münadi : «Hay hay Beyefendi, istiyen akorduna bakabilir, bir parça çalabilir». Fiyatı arttıran adam piyanonun başına geldi, tuşlara bastı. Sonra yerine döndü. Siyah önlüklü esmer kız çevresine ürkek ürkek baktı, ağzından «Ben de bakabilir miyim ?» cümlesi bir nefes halinde döküldü. Ayağa kalktı, piyanonun başına oturdu. İlk tuşa bastı. Bunu ikinci, üçüncü, onuncu tuş takibetti. Verdi'nin meşhur «Zafer» marşı çalınıyordu. Genç kız kendinden geçmiş, tuşlara basıyordu. 15 yıllık mazisi tuşların üzerinde geziniyor gibiydi.

Sarıgüzel'de doğmuştu. Fatih'in saraylılar semti Sarıgüzel'de... Annesini görmemişti. Beşikteyken ölmüştü. Babasının ise Kudüs'e kaçtığı söyleniyordu. Dadısı Eradil kalfa büvütmüştü. 4 yaşına basınca elinden tutmuş, «Kızım seni mektebe yazdırayım» diye yola çıkartmıştı. Tramvaya binmişler, Köprü'yü geçmişler, bahçesinde bir örnek giyinmiş çocukların oynadığı büyük bir binaya gelmişlerdi. Eradil kalfanın çocukların başında duran gözlüklü bir adama : «Bu yetim büyüdü» dediğini duymuştu. Dadısının yüzünü bir daha görememişti. Okulda yeni arkadaşlar edinmişti. Bunların ya anneleri ölmüştü, ya da babaları. Bir kısmı da cami avlularında bulunmuşlardı. Kimsesiz çocukların bakıldığı bu okula «Darüleytam» deniliyordu. İlkokulu bitirince onu Adana Öğretmen Okulu'na göndermişlerdi. Oradan da Çapa Öğretmen Okulu'na nakledilmişti.

Bugün diplomalar dağıtılmıştı. Halıcıoğlu 1. İlkokul'una öğretmen tâyin edilmişti. Artık hayat yolu açılmıştı. Ama cebinde beş parası yoktu. Bir arkadaşından 25 kuruş borc almıştı. Halıcıoğlu'na giderken Bedesten'e uğramıştı. Yıllardan beri her çarşamba günü Bedesten'e gelir, piyanolara, kemanlara, udlara bakardı. Okulda müzik bilgisini ilerletmişti. Akort bahanesiyle, satılığa çıkarılan piyanoların başına oturur, çalardı. Sandal Bedesteni'nin memurları, münadileri onu tanımışlardı artık.

Genç kız piyanonun başından kalktı. Arkasına bakmadan, salondan çıktı. Kulaklarında astronomik sayılar uğulduyordu : «370... 380... 390... 400... Saaat... tım !...»

Genc kız 1. İlkokul'un Başöğretmen odasının kapısını vurdu. İçeriye girdi. Öğretmenler masanın çevresine toplanmışlar, yemek yiyorlardı. Genç kız kendini tanıttı. Bunun üzerine «Yemeğe buyurun» dediler. Safiye teşekkür etti : «Biraz önce yedim» dedi. Oysa, açtı. Ama parasız olduğunu söylemeyi onuruna yediremiyordu. Bir sandalyeye oturdu, elindeki paketi kucağına koydu, yemeğin bitmesini bekledi. Yemekten sonra : «Acaba» diye sordu, «burada ev bulabilir miyim ?» Öğretmenlerden biri : «Tabii» dedi «Seher Hanım kiracı arıyordu. 3 lira istiyor galiba !... Sizi götüreyim ona...»

Seher hanımın evi Şahbaz Yokuşu'nun üst başındaydı. Yaşlı kadın gelenleri çok iyi karşıladı. Harab bir evdi. Alt katında kendisi yatıyordu. Üst katı kiraya vermek istiyordu. Safiye elindeki paketi bir köşeye koydu : «Bu evi beğendim. Akşama geleceğim...» dedi.

O akşam Seher hanımla dertleştiler, konuştular. Yaşlı kadın âhir ömründe bir can yoldaşı bulduğu için sevinçliydi. Yatmak üzere odasına inerken : «Sormak ayıp olmasın ama kızım» dedi «Senin eşyan yok mu ?» Safiye'nin gözünden iki damla yaş süzüldü : «Hayır» dedi «Bir battaniyem var. Onu da arkadaşlarım bu sabah hediye ettiler». Sonra paketten battaniyeyi çıkardı, yere serdi. Battaniye hem yatak, hem de yorgan olacaktı. Sarıldı, uyuyakaldı...

Ertesi gün Safiye ilk aylığını almıştı. 38 lira 25 kuruşu cebine koydu. Öğretmen arkadaşlarına «Ben İstanbul'a iniyorum» dedi «Sandal Bedesteni'ne gideceğim». Bir buçuk saat sonra Bedesten'deydi. Salona girdi, bir gün önce oturduğu sıraya geçti. Münadi zili çaldı : «Kelepir keman, 250 kuruş !...» diye bağırdı. Fiyat beş dakika içinde 40 kuruş yükseldi. Münadi «290 kuruş... Yok mu arttıran ?...» dedi. Genç kız ayağa kalktı : «300 kuruş» dedi. Münadi zile bastı : «Yok mu arttıran ?... Saaat... tım !...»

O gece Şahbaz Sokağı'ndaki Seher hanımın billâ sayılı evinin üst katında Verdi'nin Aida operasının «Zafer Marşı» çalınıyordu. Siyah önlüklü kız bir hayat zaferini kutluyordu.

Sıraserviler Caddesi'nde «Aylâ» apartmanının 5 numaralı dairesinde oturan tanınmış ses yıldızı Safiye Aylâ, hayat hikâyesinin ikinci bölümünü anlatmağa şöyle başladı :

— Ancak bir ay öğretmenlik yaptım. Bu bir ay içinde öğrencilere epey şarkı öğrettim ama. Çünkü 5 dersin 4 ünde müzik yapıyordum. Öğretmen arkadaşlarımdan biri, sesimi çok beğeniyordu. «Seni Darüttalim'e götüreyim. Orada akrabam var» dedi. Darüttalim salonunda imtihan oldum, sesimi beğendiler : «Öğretmenlikten istifa et. Biz sana ayda 40 lira veririz» dediler. Teklifi uygun buldum. Beni Küçük Safiye aşağı, Küçük Safiye yukarı diye çağırıyorlardı. Bir konserde sesimi dinliyen plâk şirketi bana 25 lira vererek 10 plâk okuttu. İlk plâğım «Sevda yaratan gözlerin» idi. Bu plâk tam 50 bin tane satıldı.

Bir gün Kudüs'ten bir mektup aldım. Mektup babamdan geliyordu.

EV KADINI SAFİYE

Safiye Aylâ'nın sabahleyin uyanınca ilk işi sobasını yakmaktır.

Sonra mutfağa girer, çaydanlığı hazırlar, sabah çayını demler.

Elinden dikiş de gelir. Elbiselerinin çoğunu kendi dikmiştir.

İDEAL ÇİFT — Safiye Aylâ iki yıl öncesine kadar sütçü beygirinin bile yanından geçemezdi. Şimdi eşi Muhiddin Targan'la birlikte Atlı Spor Kulübünün en iyi binicilerindendir. Bu arada, evlerinde müzik çalışmalarını da beraberce yaparlar.

MÜZİK MÜZESİ — Safiye Aylâ'nın evi bir müzik müzesidir. Bir köşede piyano, onun yanında viyolonsel, kitaplığın üstünde ud, her sandalyenin üstünde de bir nota yaprağı vardır. Safiye ocak ayında Şan Sineması'nda bir konser verecek.

İKİ İSİM — Safiye mikrofona ilk defa 1930 yılında postanenin üstündeki İstanbul Radyosu'nda çıkmıştır. Aynı yıl, radyoda yeni bir isim daha şarkı söylemeğe başlamıştı : Müzeyyen Senar... İki eski arkadaş geçen gün bir gazinoda karşılaştılar. Müzeyyen, Safiye'nin masasına geldi, onun şerefine en içli şarkısını okudu.

Babam Hâfız Abdullah, Türkiye'den neden ayrıldığını açıkladıktan sonra, «Buraya gel. Çok zenginim. 11 çocuğum var. Mirasım sana da kalır» diyordu. Gitmedim ama, mektubuna cevap verdim. Parada, pulda gözüm yoktu. Seher hanımın «perdesiz» evinde öylesine mesuttum ki... Şimdi bile, bu dayalı, döşeli evimde o günler, Seher hanımın harap evi gözümde tütüyor. Şu gördüğünüz eşyalardan da ayrılamam. Ata'nın hediyesidir çünkü...

Florya'da, Kırmızı Köşk'te Atatürk'ün huzurunda şarkı söylüyordum. Büyük Ata «Cana rakibi handan edersin» şarkısını okumamı istedi. Bu şarkı, Atatürk'ün ilk aşkından hâtıralar taşıyordu. Şarkı bittikten sonra, Atatürk beni işaret ederek : «Bu kız, sesiyle dünya çapında bir artist olacak» dedi. Bana döndü : «Senin evin nerede ?» diye sordu. «Bir gün evine gelecek, sesini orada dinleyeceğim». «Şeref verirsiniz, beklerim» dedim.

Beni bir düşünce almıştı. Ata'yı nasıl ağırlıyacaktım ? Evimde eşya namına birşey yoktu. Bu düşüncemi bir arkadaşıma açtım. O da bir yolunu bulmuş, Ata'ya söylemiş. Bir gün evimin kapısı önünde iki kamyon durdu. İçinden eşyalar indirildi. Bunlar bana Atatürk'ün hediyesiydi. Ata o yıl hastalandı. Evime, çok istediği halde, gelemedi.

Safiye Aylâ hikâyesini burada kesiyor, eşini göstererek :

— Bir gün Ata Şerif Muhiddin Beyi Saray'a çağırmış. Önce viyolonselini, sonra da udunu dinlemiş : «Şark-ı garba bu âlet üzerinde ne yapılabileceğini göstermişsiniz» demiş.

Atatürk'ün iltifat ettiği iki büyük sanatkâr 8 nisan 1950 tarihinde evlenmişler. Bu evlilik için öyle dedikodular çıkmış ki... «Safiye, prenses olmak sevdasiyle bu izdivacı yaptı» demişler. Çünkü Muhiddin Targan peygamber soyundan... Babası son Mekke Emiri Ali Haydar Paşa, Ortadoğu kıralları ile de akraba oluyor. Safiye bu evlenme hikâyesini şöyle anlatıyor :

— Şerif Muhiddin Bey, Konservatuvara İlmî Kurul Başkanı olarak tâyin edilmişti. Ben de o yıllarda Konservatuvar İcra Heyeti'nde çalışıyordum. Onunla ilk karşılaştığım gün, «nur» gördüğümü sandım. Arkadaş olduk. Evlenmeğe karar verdik. Yalnız Muhiddin Bey'in bir şartı vardı. İçkili yerlerde okumamamı istiyordu. «İçkili yerlerde okumam ama» dedim «siz de avı bırakacaksınız. Zayıf yaratıkları öldürmek marifet değildir». Bu sözüm Muhiddin Beye o kadar dokunmuş ki, o gün son oldu. Artık ava çıkmıyor. Benim başımdan çok aşk macerası geçti. Ancak, hakiki aşkı kocamda buldum.

Safiye Aylâ ilk defa sahneye «Mulen Ruj» da çıkmış. 27 yıllık sanat hayatında ancak 300 bin lira kazanabilmiş. Zengin bir zümrüt koleksiyonu var. Tuvaletlerinin, elbiselerinin, ayakkabılarının sayısını bilmiyor :

— Günün birinde milyoner olursam, bir yetimler yurdu açmayı düşünüyorum. Bugün için en büyük idealim ise, müzik duygusu olan yetim bir çocuğa bir piyano hediye etmek. İşim olmadığı günlerde ara sıra Sandal Bedesteni'ne gidiyor, münadi «Saaaattım !» sözünü söylerken, müzayede salonunu terkeden boynu bükük bir çocuk arıyorum.

RÖPORTAJ : ORHAN TAHSİN — FOTOĞRAFLAR : SUAVİ SONAR

Seslerin en yıllanmışı, ses sanatkârlarının tek prensesi

SAFİYE AYLÂ

İşim olmadığı günlerde Sandal Bedesteni'ne gidiyor, müzayede salonunun sıralarında oturuyor, münadi «Saaat...tım» sözünü söylerken, arkasına bakmadan Bedesten'i terkeden boynu bükük bir çocuk arıyorum...

SİYAH önlüklü esmer bir kız Sandal Bedesteni'nin kırık camlı kapısını itti, içeriye girdi. Vitrinlere konmuş zümrütlere, altınlara, pırlantalara göyle bir göz attı, sonra ev eşyalarının, halıların, müzik âletlerinin gösterildiği büyük salona doğru yürüdü. Ön sıraya oturdu. Bir piyano satılacaktı. Münadi zile bastı : «Kuyruklu piyano... 350 lira... Arttıran yok mu ?..» diye bağırdı. Arka sıradan bir sesin «360» diye fiyatı arttırdığı duyuldu. «Yalnız akorduna bakacağım». Münadi : «Hay hay Beyefendi, istiyen akorduna bakabilir, bir parça çalabilir». Fiyatı arttıran adam piyanonun başına geldi, tuşlara bastı. Sonra yerine döndü. Siyah önlüklü esmer kız çevresine ürkek ürkek baktı, ağzından «Ben de bakabilir miyim ?» cümlesi bir nefes halinde döküldü. Ayağa kalktı, piyanonun başına oturdu. İlk tuşa bastı. Bunu ikinci, üçüncü, onuncu tuş takibetti. Verdi'nin meşhur «Zafer» marşı çalınıyordu. Genç kız kendinden geçmiş, tuşlara basıyordu. 15 yıllık mazisi tuşların üzerinde geziniyor gibiydi.

Sarıgüzel'de doğmuştu. Fatih'in sarayalıar semti Sarıgüzel'de... Annesini görmemişti. Beşikteyken ölmüştü. Babasının ise Kudüs'e kaçtığı söyleniyordu. Dadısı Eradil kalfa büyütmüştü. 4 yaşına basınca elinden tutmuş, «Kızım seni mektebe yazdırayım» diye yola çıkartmıştı. Tramvaya binmişler, Köprü'yü geçmişler, bahçesinde bir örnek giyinmiş çocukların oynadığı büyük bir binaya gelmişlerdi. Eradil kalfanın çocukların başında duran gözlüklü bir adama : «Bu yetim büyüdü» dediğini duymuştu. Dadısının yüzünü bir daha göememişti. Okulda yeni arkadaşlar edinmişti. Bunların ya anneleri ölmüştü, ya da babaları. Bir kısmı da cami avlularında bulunmuşlardı. Kimsesiz çocukların bakıldığı bu okula «Darüleytam» denilivordu. İlkokulu bitirince onu Adana Öğretmen Okulu'na göndermişlerdi. Oradan da Çapa Öğretmen Okulu'na nakledilmişti.

Bugün diplomalar dağıtılmıştı. Halıcıoğlu 1. İlkokul'una öğretmen tâyin edilmişti. Artık hayat yolu açılmıştı. Ama cebinde beş parası yoktu. Bir arkadaşından 25 kuruş borc almıştı. Halıcıoğlu'na giderken Bedesten'e uğramıştı. Yıllardan beri her çarşamba günü Bedesten'e gelir, piyanolara, kemanlara, udlara bakardı. Okulda müzik bilgisini ilerletmişti. Akort bahanesiyle, satılığa çıkarılan piyanoların başına oturur, çalardı. Sandal Bedesteni'nin memurları, münadileri onu tanımışlardı artık.

Genç kız piyanonun başından kalktı. Arkasına bakmadan, salondan çıktı. Kulaklarında astronomik sayılar uğulduyordu : «370... 380... 390... 400... Saaat... tım !...»

Genc kız 1. İlkokul'un Başöğretmen odasının kapısını vurdu. İçeriye girdi. Öğretmenler masanın çevresine toplanmışlar, yemek yiyorlardı. Genç kız kendini tanıttı. Bunun üzerine «Yemeğe buyurun» dediler. Safiye teşekkür etti : «Biraz önce yedim» dedi. Oysa, açtı. Ama parasız olduğunu söylemeyi onuruna yedremiyordu. Bir sandalyeye oturdu, elindeki paketi kucağına koydu. yemeğin bitmesini bekledi. Yemekten sonra : «Acaba» diye sordu, «burada ev bulabilir miyim ?» Öğretmenlerden biri : «Tabii» dedi «Seher Hanım kiracı arıyordu. 3 lira istiyor galiba !... Sizi götüreyim ona...»

Seher hanımın evi Şahbaz Yokuşu'nun üst başındaydı. Yaşlı kadın gelenleri çok iyi karşıladı. Harab bir evdi. Alt katında kendisi yatıyordu. Üst katı kiraya vermek istiyordu. Safiye elindeki paketi bir köşeye koydu : «Bu evi beğendim. Akşama geleceğim...» dedi.

O akşam Seher hanımla dertleştiler, konuştular. Yaşlı kadın âhir ömründe bir can yoldaşı bulduğu için sevinçliydi. Yatmak üzere odasına inerken : «Sormak ayıp olmasın ama kızım» dedi «Senin eşyan yok mu ?» Safiye'nin gözünden iki damla yaş süzüldü : «Hayır» dedi «Bir battaniyem var. Onu da arkadaşlarım bu sabah hediye ettiler». Sonra paketten battaniyeyi çıkardı, yere serdi. Battaniye hem yatak, hem de yorgan olacaktı. Sarıldı, uyuyakaldı...

Ertesi gün Safiye ilk aylığını almıştı. 38 lira 25 kuruşu cebine koydu. Öğretmen arkadaşlarına «Ben İstanbul'a iniyorum» dedi «Sandal Bedesteni'ne gideceğim». Bir buçuk saat sonra Bedesten'deydi. Salona girdi, bir gün önce oturduğu straya geçti. Münadi zili çaldı : «Kelepir keman, 250 kuruş !...» diye bağırdı. Fiyat beş dakika içinde 40 kuruş yükseldi. Münadi «290 kuruş... Yok mu arttıran ?...» dedi. Genç kız ayağa kalktı : «300 kuruş» dedi. Münadi zile bastı : «Yok mu arttıran ?... Saaat... tım !...»

O gece Şahbaz Sokağı'ndaki Seher hanımın bilâ sayılı evinin üst katında Verdi'nin Aida operasının «Zafer Marşı» çalınıyordu. Siyah önlüklü kız bir hayat zaferini kutluyordu.

Sıraserviler Caddesi'nde «Aylâ» apartmanının 5 numaralı dairesinde oturan tanınmış ses yıldızı Safiye Aylâ, hayat hikâyesinin ikinci bölümünü anlatmağa şöyle başladı :

— Ancak bir ay öğretmenlik yaptım. Bu bir ay içinde öğrencilere epey şarkı öğrettim ama, Çünkü 5 dersin 4 ünde müzik yapıyordum. Öğretmen arkadaşlarımdan biri, sesimi çok beğeniyordu. «Seni Darüttalim'e götüreyim. Orada akrabam var» dedi. Darüttalim salonunda imtihan oldum, sesimi beğendiler : «Öğretmenlikten istifa et. Biz sana ayda 40 lira veririz» dediler. Teklifi uygun buldum. Beni Küçük Safiye aşağı, Küçük Safiye yukarı diye çağırıyorlardı. Bir konserde sesimi dinliyen plâk şirketi bana 25 lira vererek 10 plâk okuttu. İlk plâğım «Sevda yaratan yüzlerin» idi. Bu plâk tam 50 bin tane satıldı.

Bir gün Kudüs'ten bir mektup aldım. Mektup babamdan geliyordu.

EV KADINI SAFİYE

Safiye Aylâ'nın sabahleyin uyanınca ilk işi sobasını yakmaktır.

Sonra mutfağa girer, çaydanlığı hazırlar, sabah çayını demler.

Elinden dikiş de gelir. Elbiselerinin çoğunu kendi dikmiştir.

İDEAL ÇİFT — Safiye Aylâ iki yıl öncesine kadar sütçü beygirinin bile yanından geçemezdi. Şimdi eşi Muhiddin Targan'la birlikte Atlı Spor Kulübünün en iyi binicilerindendir. Bu arada, evlerinde müzik çalışmalarını da beraberce yaparlar.

Babam Hâfız Abdullah, Türkiye'den neden ayrıldığını açıkladıktan sonra, «Buraya gel. Çok zenginim. 11 çocuğum var. Mirasım sana da kalır» diyordu. Gitmedim ama, mektubuna cevap verdim. Parada, pulda gözüm yoktu. Seher hanımın «perdesiz» evinde öylesine mesuttum ki... Şimdi bile, bu dayalı, döşeli evimde o günler, Seher hanımın harap evi gözümde tütüyor. Şu gördüğünüz eşyalardan da ayrılamam. Ata'nın hediyesidir çünkü...

Florya'da, Kırmızı Köşk'te Atatürk'ün huzurunda şarkı söylüyordum. Büyük Ata «Cana rakibi handan edersin» şarkısını okumamı istedi. Bu şarkı, Atatürk'ün ilk aşkından hâtıralar taşıyordu. Şarkı bittikten sonra, Atatürk beni işaret ederek : «Bu kız, sesiyle dünya çapında bir artist olacak» dedi. Bana döndü : «Senin evin nerede ?» diye sordu. «Bir gün evine gelecek, sesini orada dinleyeceğim». «Şeref verirsiniz, beklerim» dedim.

Beni bir düşünce almıştı. Ata'yı nasıl ağırlıyacaktım ? Evimde eşya namına birşey yoktu. Bu düşüncemi bir arkadaşıma açtım. O da bir yolunu bulmuş, Ata'ya söylemiş. Bir gün evimin kapısı önünde iki kamyon durdu. İçinden eşyalar indirildi. Bunlar bana Atatürk'ün hediyesiydi. Ata o yıl hastalandı. Evime, çok istediği halde, gelemedi.

Safiye Aylâ hikâyesini burada kesiyor, eşini göstererek :

— Bir gün Ata Şerif Muhiddin Beyi Saray'a çağırmış. Önce viyolonselini, sonra da udunu dinlemiş : «Şark-u garba bu âlet üzerinde ne yapılabileceğini göstermişsiniz» demiş.

Atatürk'ün iltifat ettiği iki büyük sanatkâr 8 nisan 1950 tarihinde evlenmişler. Bu evlilik için öyle dedikodular çıkmış ki... «Safiye, prenses olmak sevdasiyle bu izdivacı yaptı» demişler. Çünkü Muhiddin Targan peygamber soyundan... Babası son Mekke Emiri Ali Haydar Paşa, Ortadoğu kıralları ile de akraba oluyor. Safiye bu evlenme hikâyesini şöyle anlatıyor :

— Şerif Muhiddin Bey, Konservatuvara ilmî Kurul Başkanı olarak tâyin edilmişti. Ben de o yıllarda Konservatuvar İcra Heyeti'nde çalışıyordum. Onunla ilk karşılaştığım gün, «nur» gördüğümü sandım. Arkadaş olduk. Evlenmeğe karar verdik. Yalnız Muhiddin Bey'in bir şartı vardı. İçkili yerlerde okumamamı istiyordu. «İçkili yerlerde okumam ama» dedim «siz de avı bırakacaksınız. Zayıf yaratıkları öldürmek marifet değildir». Bu sözüm Muhiddin Beye o kadar dokunmuş ki, o gün son oldu. Artık ava çıkmıyor. Benim başımdan çok aşk macerası geçti. Ancak, hakiki aşkı kocamda buldum.

Safiye Aylâ ilk defa sahneye «Mulen Ruj» da çıkmış. 27 yıllık sanat hayatında ancak 300 bin lira kazanabilmiş. Zengin bir zümrüt koleksiyonu var. Tuvaletlerinin, elbiselerinin, ayakkabılarının sayısını bilmiyor :

— Günün birinde milyoner olursam, bir yetimler yurdu açmayı düşünüyorum. Bugün için en büyük idealim ise, müzik duygusu olan yetim bir çocuğa bir piyano hediye etmek. İşim olmadığı günlerde ara sıra Sandal Bedesteni'ne gidiyor, münadi «Saaaattım !» sözünü söylerken, müzayede salonunu terkeden boynu bükük bir çocuk arıyorum.

MÜZİK MÜZESİ — Safiye Aylâ'nın evi bir müzik müzesidir. Bir köşede piyano, onun yanında viyolonsel, kitaplığın üstünde ud, her sandalyenin üstünde de bir nota yaprağı vardır. Safiye ocak ayında Şan Sineması'nda bir konser verecek.

IKI ISIM — Safiye mikrofona ilk defa 1930 yılında postanenin üstündeki İstanbul Radyosu'nda çıkmıştır. Aynı yıl, radyoda yeni bir isim daha şarkı söylemeğe başlamıştı : Müzeyyen Senar... Iki eski arkadaş geçen gün bir gazinoda karşılaştılar. Müzeyyen, Safiye'nin masasına geldi, onun şerefine en içli şarkısını okudu.

RÖPORTAJ : ORHAN TAHSİN — FOTOĞRAFLAR : SUAVİ SONAR

Dalyan Köyü

Muğla'nın Köyceğiz Gölü rengârenk bir yazmaya benzer. Bu yazmanın kenarlarında zümrüt tanesi oyalar gibi Köyceğiz kasabası, Sultaniye kaplıcası ve bir balık cenneti olan Dalyanköyü vardır. Bu güzeller güzeli köyün levreği, kefalı, sazanı, yayını sanki "tut beni,, der gibi gölden fırlar.

YAZI VE FOTOĞRAFLAR : FİKRET OTYAM

Muğla'nın güney doğusunda bir göl vardır. Köyceğiz Gölü. Göl, adını ilçeden alır. Köyceğiz ilçesinden her sabah bir motör kalkar. Çam ormanları ile kaplı yüksek dağların çevrelediği gölün durgun, arık ve şapırtısız sularında süzülen motör bir saat sonra, ilçeden beş mil uzaktaki Sultaniye Kaplıcası'nın iskelesine yanaşır.

Yolcuların çoğu burada iner. Sorarsanız içlerinde Kars'tan, Edirne'den, İzmir'den, Kayseri'den gelenler vardır. Motörden koltuk değnekleri ile çıkanlar; üç, beş hafta sonra da atlayarak binerler. Yüzleri kanlanmış; kolları, bacakları dipdiri olmuştur. Sultaniye Kaplıcaları yalnız bu bölgenin değil yurdun en şifalı kaplıcalarıdır.

Sultaniye Kaplıcaları misafirlerini iskelede davulla karşılar, davulla uğurlar. Motör kıyı kıyı uzaklaşır. Bir boğaza girer. Çamlık dağlar yıkılıvermiştir suya. Ak ak bulutlar, yeşil yeşil dağlarla yüzer suda. Motör bir saat bu yeşilliğin içinden, o beyazlığın üstünden geçer. Bir saat sonra da Dalyanköyü'ne yanaşır.

Dalyanköyü'nün 400 hanesinde 1500 kişi yaşar. Kocaman bir ilkokulu, traktör tamircileri, 1 ebesi, 1 sağlık memuru, telefon ve telgraf işlemi de yapan bir postanesi, 6 bakkalı, 5 terzisi, 3 çayhanesi, 3 fırını, 1 lokantası, 1 kasabı, bir gazete bayii vardır. Koca köy bir misafirhanedir sanki. O kadar sever misafiri.

Motör; «Tut beni» diye gölden fırlayan levrek, kefal, sazan, yayın ve yılan balıkları, havyarı, modern balıkhanesi ve pamuğu ile ün salmış olan köyden ayrılınca sağ yamaçta kayalara oyulmuş yapılar görünür. Bunlar Kavlos'ların mezarlarıdır. Köyün etrafı, dağ-taş tarih doludur. 15,000 kişilik tiyatrosu dipdiri ayaktadır. Her yerde geçmiş çağların kültür izleri okunur.

Gölü Akdeniz'e bağlayan boğazın uzunluğu Dalyanköyü'nden itibaren yirmi kilometredir. Yirmi kilometrelik bir bilmece. Su boğazda yüzlerce kola ayrılır. Sazlık adacıklar, kanallar içinde kaybolmak işten bile değildir. Dünyanın en güzel tabiat köşelerinden biri olan boğazdaki bu yolculuk Dalyanköyü'nden Akdeniz'e kadar bir buçuk saat sürer.

Köyceğiz Gölü'nün tatlı suyu bazan denize, bazan da Akdeniz'in tuzlu suyu göle doğru akar. Su kanalda tatlı ile tuzlu arası bir lezzet alır. Bu daimi akıştır ki dünyanın en nefis balıklarını kanalın içine çeker. Bir balık cümbüşü, bir yeşil cümbüşü başlar ki kanalda keyfine doyum olmaz.

Boğazın ağzı ile deniz arasında bir buçuk kilometre süren bir kumluk uzanır. Bir metre derinlik bulmak için bu kumlukta bir buçuk kilometre yürümek lâzımdır. Karşıda; çevresi mercan, kaya, çipura balıkları yuvası olan Çilendras adası ve feneri, daha ötelerde de çivit mavisi rengi ile koca Akdeniz uzanır...

PAMUK TARLASINDA — Dalyanköyü'nün pamuğu çok meşhurdur. Dalyan pamuğu kiloda öbür pamuklardan daima 10-15 kuruş fazla kıymet bulur. Köy çevresindeki pamuk tarlaları sıcağın yeşil yeşil tüttüğü yerlerdir. Yüzlerce işçi bu tarlalarda mırıltı halinde türküler söyliyerek çapa yapar.

BALIK LÂZIM OLDU — Koca köy bu... Düğünü var, konuğu var. İçkisi var, âlemi var. Yenilenin, içilenin farkına varmaz insan. Bir de bakar ki balık bitmiş. Bitmiş amma sofrada bitmiş. Dalyanda da bitmiş değil ya. Gece vakti ağı, kepçeyi kim arıyacak. Soyundukları gibi dalyana atlarlar.

DALYAN — Dalyana indirilen ağlar 4-6 kişi tarafından çekilir. Biraz sonra levrekler, kefallar ışıl ışıl gün yüzüne çıkar. O sırada sandal dalyana yanaşmıştır. Balıklar sandala dökülerek sandal balıkhane motorunun ardına bağlanır. Balıkhanede işçiler balıkların yumurtalarını çıkarırlar.

DALYANKÖYÜ — Köyün sokakları al al zakkumlarla dolu, okaliptüs ve çamlarla beneklidir. Bu renk cümbüşü içinde bir minare ak ak yükselir.

İŞÇİ KADINLAR — Sandıklara konan yumurtalar işlenmek üzere kadın işçilerin çalıştığı kısma gönderilir. İşçi kadınlar büyük bir titizlikle yumurtaları temizler ; kanları, ince zarları alırlar. Bu işleri de sadece midye kabuğu ile yaparlar. Balığından olan yumurta ile midyesinden olan kabuk böyle buluşur.

AT KAYIĞI — At arabası olsun da at kayığı neden olmasın ? İşte mükemmel bir yüzücü olan at peşine kayığı takmış bir kıyıdan ötekine geçiriyor. Arka plânda kayalara çakılmış gibi, Kavlos'lara ait mezarlar görülür. Burada büyüklü, küçüklü altı Kavlos mezarı vardır.

TUGAYIN UĞURLARI

FINDIK — Kore'de her birliğin, her taburun, hattâ her bölüğün bir maskotu vardı. İşte bizim istihkâmcıların uğurlu saydığı Fındık.

PRENSES CHOON — Kore'de her masalda Choon adında bir kız vardır. Sıhhiyecilerin 7 yaşındaki maskotu da aynı ismi taşıyordu.

MASKOT BUDA — Yukarıda: oto bölüğünün kırık maskotu. Aşağıda İ. Çataloğlu'nun uğurlu kargası yüzbaşısının elinden yemeğini yiyor.

ANA - BABA GÜNÜ!... — Kunuri muharebeleri başladıktan sonra kuzeyden güneye giden bütün yollar düşmandan kaçan muhacirlerle dolmuştu. Bunların arasına kıyafetlerini değiştirerek düşman askerleri, Çinli gerillalar da karışmakta idi. Bazan masum masum omuzda taşınan bir dengin içinden makinelitüfeklere, el bombalarına, hattâ havan denilen korkunç silâhlara bile rastlamak mümkündü. Gerillalar çok defa muhacir kafileleriyle birlikte, Birleşmiş Milletler Kuvvetlerinin arkalarına sızıyorlardı. Hakiki muhacirlerin hali perişandı.

SARI DENİZ KIYILARINDA TÜRKLER

Avuçla Patlıyan

- 6 -

KUNURİ'DE şafak sökerken düşman asıl büyük kuvvetlerimizin ileri karakoluna çarptı. Ve biraz sonra da hemen hemen girtlak girtlağa savaşmağa başladık. Çinliler arkası arkasına gelen büyük dalgalar halinde ve çok yakın mesafeden saldırıyorlardı. Gayet iyi havan kullanmakta idiler. Türk Tugayı bu korkunç havan yağmuru altında arslanlar gibi doğüşüyordu. Soğuk müthişti. O gece sabaha karşı, derece sıfırın altında otuza düşmüştü!.. Hemen hemen Kore'de geçirdiğimiz zamanın en soğuk gecesi, bu Kunuri gecesi idi.

İleri karakolumuza saldıran düşman dalgalarını karşılamak üzere cepheye ilk defa olarak üçüncü taburumuz girdi. Kumandanı sevgili arkadaşım Lütfü Bilgün.. [Bnb. Bilgün Kunuri'den sonraki hareketlerden birinde şehit düştü.] Üçüncü tabur Çinli'lerin büyük bir inatla saldırışlarını düşmana pahalıya mal ederken bu esnada, mevzilenen topçumuz da arkası kesilmiyen akınları durdurmağa gayret ediyordu.

Çinliler, daha evvel karşılarında bulunan Güney Kore kuvvetlerine yaptıkları gibi bizim üçüncü taburun cephesini kırmak istiyorlardı. Bunun imkânsızlığını anlayınca üçüncü taburun sol yanından ve dağdan bir kuşatma hareketine geçtiler. Lâkin bizim Tugay bunu tam zamanında farketti. Bunun üzerine üçüncü tabur cephesini uzatmak maksadiyle, düşmanın çevirmek istediği sahada bu sefer ikinci taburu, yine en sevdiğim arkadaşlarımdan hattâ sonradan aldığı Silver Star nişanını Kore'den ailesine benim gönderdiğim Miktat Uluönlü'nün taburunu cepheye soktuk. [Binbaşı Miktat Uluönlü de sonraki hareketlerden birinde şehit düştü]. Miktat'ın taburu ateş hattına girdikten sonra düşmanın soldan ve yukardan yapmak istediği kuşatma hareketi önlenmiş oldu. Fakat muharebe öğleye yakın bir zamana kadar bütün şiddeti ile devam etti. Düşman Türklerin cephesini yaramıyacağını anlayınca taarruzu gevşetti. Karşımızda acaip bir sükûnet hasıl oldu. Lâkin akşama doğru Çinliler'in muazzam bir takviye aldıkları anlaşılıyordu. Geceye hazırlanıyorlardı. Etrafımız korkunç ormanlarla çevrili idi. Bu ormanlar daha evvelden geriye sızmış gerilla'larla dolu idi. Civardaki köyler tamamen düşmanla işbirliği ediyordu ve temas halinde idi. Burada bir gece muharebesini kabul etmek intihar etmek demekti. Wowon boğazından 6-7 kilometre batıda Sinnimni denilen mevkie intikal etmeğe karar verdik. Yavaş yavaş karanlık basıyordu.

Tank içinde keçi!...

Bu sırada civarımızda bulunan bir İngiliz tank birliğinin yoldan telâşla geriye çekildiğini gördük. Önde giden kapağı açık tankın içinde beyaz bir keçi göze çarpıyordu. İngiliz tankçılarının maskotu Kore'de pek meşhurdu. Uğurlu keçi Londra'dan, evvelce bu birliğin bulundu-

EDİ İLE BUDU — Bunlar iki yetim kız kardeştiler. Ne anne, ne babaları vardı. Birisinin ismi Boongu, ötekisininki Oongu idi. Bizim çocuklar bu iki öksüz kızkardeşe Edi ile Budu ismini takmışlardı. Edi ile Budu kardeşler bizim Suvan'daki hastanenin uğurları idi.

HARB — Düşmana doğru giden Türk çocukları. Aşağıda köşede meşhur Sinnimni köyünde çekilen nadide resimlerden biri.

Dağ yolları beyaz elbiseli Çin askeriyle dolmuştu. Ağaçların üstünden bile ateş açıyorlardı.

YAZAN: HİKMET FERİDUN ES — FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

dan şiddetle ateş başlıyordu. Sanki birtakım Cinler'in idare ettiği bu ateşle korkunç bir kurşun yağmurunun içine giriyorsunuz. Bilhassa ağaç üzerinden, hattâ bazan hafif makineli tüfekle ateş etmek Çinli dostlarımızın pek sevdikleri bir işti. Bunun için insan - hele ormanlık bir araziden geçerken - kurşun yağmurunun nereden geleceğini asla tahmin edememekteydi.

Yüzbaşı Aldoğan, Sinnimni köyüne herkesten önce gitti. Her tarafı araştırdı. Bütün şüpheli yerleri kontrol etti. Görünüşte hiçbir şey yoktu.

Nihayet işler bitince Kaya Aldoğan ile emireri yol kenarında bomboş bir mektep binası gördüler. Zaten Kore'de en çok rastlanan şey köy mektebi idi. 20 evli köylerin bile mektebi vardı. Bu millet iki şeye düşkündü. Okumak ve musiki !..

Yüzbaşı Aldoğan yanından hiç ayrılmıyan emireri Mustafa ile birlikte mektebe yaklaştı. Tabancaları ellerinde içeriye girdiler. Ortada kimseler yoktu. Kaya Aldoğan :

— Mustafa, uyku tulumumu hazırla... Bugün çok yorulduk... Tugay gelirse, düşman da bırakırsa biraz kestiririz, dedi.

Mustafa ; Ödemiş'in Kiraz taraflarındandı. Yüzbaşısına pek bağlı idi. Uyku tulumunu hazırladı. Bundan sonra yüzbaşı ile emireri büyük kuvvetlerden gelecek G. M. C. kamyonlarını beklemek üzere binadan çıktılar. Mektepten 160 yarda ötede bir tümseği kendilerine siper ederek beklemeğe başladılar. Gece adamakıllı ilerlemişti. Kaya ve Mustafa bekliyorlardı. Görünüşte büyük bir şüpheyi davet edecek bir şey yoktu. Sonradan Çinliler'in gece muharebelerinde hakikaten üstad olduklarını herkes anlamıştı. Bazan bir yılan sessizliği içinde hatlarımıza o kadar sokuluyorlardı ki, sabahleyin 6-7 metre ötemizde bile düşman cesetlerine rastlıyorduk.

İşte bu sefer de öyle olmuştu. Birdenbire Kaya Aldoğan ve Mustafa gayet yakın mesafeden ve her taraftan ateş yemeğe başladılar. İkisi birden silâha sarılmışlardı. Mermileri bitiyor, Çinliler, her taraftan pek yakınlarına kadar sokuluyorlardı. Belki de biraz sonra süngü ve bıçak, dipçik ile birbirlerinin üzerlerine atılacaklardı. Son mermileri harcarken emirerine : «Mustafa yere sürüne sürüne, binadaki o el bombası sandığını bana getir !..» emrini verdi.

Mustafa hemen, sürüne sürüne mektebe doğru yöneldi. Bazan düşmandan fazla ateş yediği için toprağa adamakıllı yapışıyordu. Nihayet mektebe girdi. Bomba sandığını alıp tekrar aynı tarzda sürüne sürüne Kaya'nın yanına geldi. Yüzbaşının artık tamamen gözleri dönmüştü :

— Tam zamanında geldin Mustafa !.. dedi.

Ve elini bomba sandığına daldırdı. Bu sırada Çinli'ler o kadar yaklaşmışlardı ki artık iki taraf birbirlerini iyice görmekte idi. Kaya Aldoğan yanındaki sandıktan aldığı bombaları etrafa savurmakta idi. Soğdan soldan yüzbaşının üzerine mütemadiyen mermi yağıyordu. Bu sırada Kaya'nın :

— Mustafa sağ bacağımdan vuruldum... Ama onlara pabuç bırakmıyacağım !.. Sen bana bir bomba daha uzat !..

Dediğini işiten Mustafa bir bomba kendisi aldı, bir bomba yüzbaşısına uzattı. Kaya Aldoğan bombanın kapsülünü açmıştı. Atmak için elini kaldırdı, fakat dermanı yetişmedi. Bomba, bu esnada kolundan da bir yara aldığı tahmin edilen yüzbaşının elinde patladı. Halit Kaya Aldoğan doğduğu Suşehri'nden uzaklarda Sinnimni köyünde, böylece şehit düştü.

Artık büyük kuvvetler Sinnimni'ye gelmişti. İşte düşman tarafından sarılmamız burada oldu. Bunu da sizlere gelecek hafta anlatacağım.

(Devamı gelecek sayıda)

Bomba

ğu Hong Kong'a oradan da buraya getirilmişti. Keçi bütün Kore muharebelerine uğur olarak iştirâk etti. Zaten Kore'de her birliğin, her alayın, her taburun, hattâ herkesin bir uğuru vardı. Bu maskotlar daha ziyade Kore'li yetim çocuklardı. Meselâ bizim alayda 6 yaşında bir Aslan bey, Edi ile budu isminde de mahzun bakışlı iki kız kardeş vardı. İsmail Çataloğlu'nun uğurlu kargası ise çok zeki bir hayvandı. Yüzbaşının elinden yemeğini yerdi. Amerikalı askerlerin en ziyade uğuruna inandıkları hayvan kargalardı. Birçok Amerikan birliklerinde yirmiye yakın «maskot karga» görmüştüm. Hepsi de gayet zeki hayvanlardı. Fakat Çataloğlu'nun kargası topundan baskındı. Yüzlerce insanın içinde Çataloğlu'nu havadan tanır, omuzuna konar, ekmeğini yedikten sonra havalanırdı.

Gündüzden aldığımız himaye tertipleri ile karanlık bastıktan sonra Tugay birlikleri yeni mevkilerine intikal ettiler. Fakat bu iş gece yarısına kadar sürdü. İşte kıdemli yüzbaşı Kaya Aldoğan bu hareket esnasında şehit düştü.

Yüzbaşı Aldoğan'ın vazifesi, Tugayın büyük kuvvetleri gelmeden önce Sinnimni köyüne gidip oradaki emniyetimizi sağlamaktı. Çünkü bu Sinnimni köyü halkı hemen hemen tamamiyle köylü kıyafetine girmiş düşman askerlerinden ibaretti. Uzaktan bakılınca boş bir köy halinde görünüyordu. Fakat köye girmeğe kalktığınız zaman damlardan, bacaların arkasından evlerin bodrum katlarından, ağaçların dalları arasın-

Güzellik
Değer
ve Satış rekoru
daima
ŞAHESER ROMANLAR da

JOSEPHİNE
F.W. Kenyon 10 Lira
GELİN TACI
S. Undset 8 Lira
SABAH YILDIZI
A. J. Cronin 7,5 Lira
MELİSSA
T. Caldwell 8 Lira
AŞKTAN DA ÜSTÜN
E. Gaskell 8 Lira
HARP VE SULH
L. Tolstoy 10 Lira
BÜYÜLÜ ÇİÇEK
L. Bromfield 8 Lira
HER KADIN GİBİ
S. Undset 8 Lira
SENİ SEVMEK KADERİM !
S. Lewis 10 Lira
BAHAR ATEŞİ
J. Hilton 8 Lira
BİR BAŞKA KADIN
H. Walpole 10 Lira
SİLÂHLARA VEDA
E. Hemingway 10 Lira
NOTRE-DAME'IN KAMBURU
V. Hugo 10 Lira

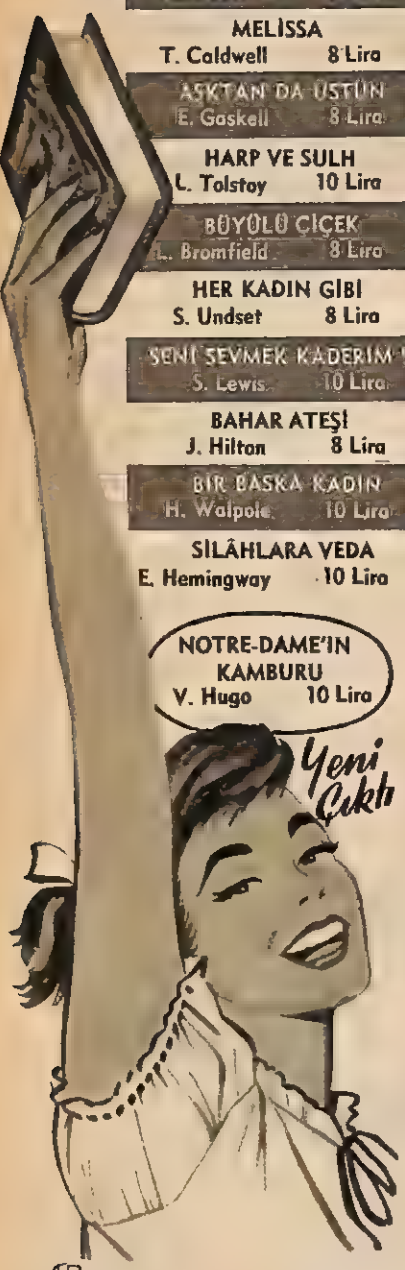

Her kitap nefis sağlam ciltli, ayrıca beş renk resimli ceket kaplıdır.

Kataloğumuzu isteyin. Ücretsiz gönderilir.

ŞAHESER ROMANLAR
GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Nerhibahçe S. 11 İstanbul

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ...

YENİ ÇEHRESİ İLE ANKARA

111. sayımızda, Ankara'daki imar çalışmalarından olarak 50 metreye çıkarılan Atatürk Bulvarı'nın Kızılay - Akay arasındaki kısmının uçaktan çekilmiş fotoğrafını vermiştik. Bu sayımızda, havadan çekilmiş diğer fotoğraflarla Ankara'nın yeni çehresini sunuyoruz. Bu fotoğraflar; yolları, meydanları, işhanları, hastaneleri ile Ankara'nın en ücra köşelerine kadar uzanan imar çalışmalarının panoramasıdır...

KIZILAY MEYDANI — Atatürk Bulvarı üstündeki Kızılay Meydanı genişletilerek Ankara'nın en güzel meydanlarından biri haline getirilmiştir. Asfalt altındaki su, telefon, elektrik ve havagazi tesisleri, yolun bozulmaması için yaya kaldırımı altına yapılan bir tünele alınmıştır. 1 numaralı sahada gelecek yıl Emekli Sandığı tarafından, büyük bir ihtiyacı karşılıyacak olan «Ankara Oteli» inşa edilecektir...

ANKARA HASTANESİ — Ankara'da büyük bir hızla gelişmekte olan imar faaliyeti şehrin en ücra köşelerine kadar uzanmaktadır. Yanda, elli metrelik bir bulvar halinde açılan Konservatuvar - Güiveren - Gülseren ve Aktaş Bendderesi yolları ile bu sene hizmete açılan ve Ortadoğu'nun en büyük hastanesi olan «Ankara Hastanesi ve Hemşire Okulu» görülmektedir.

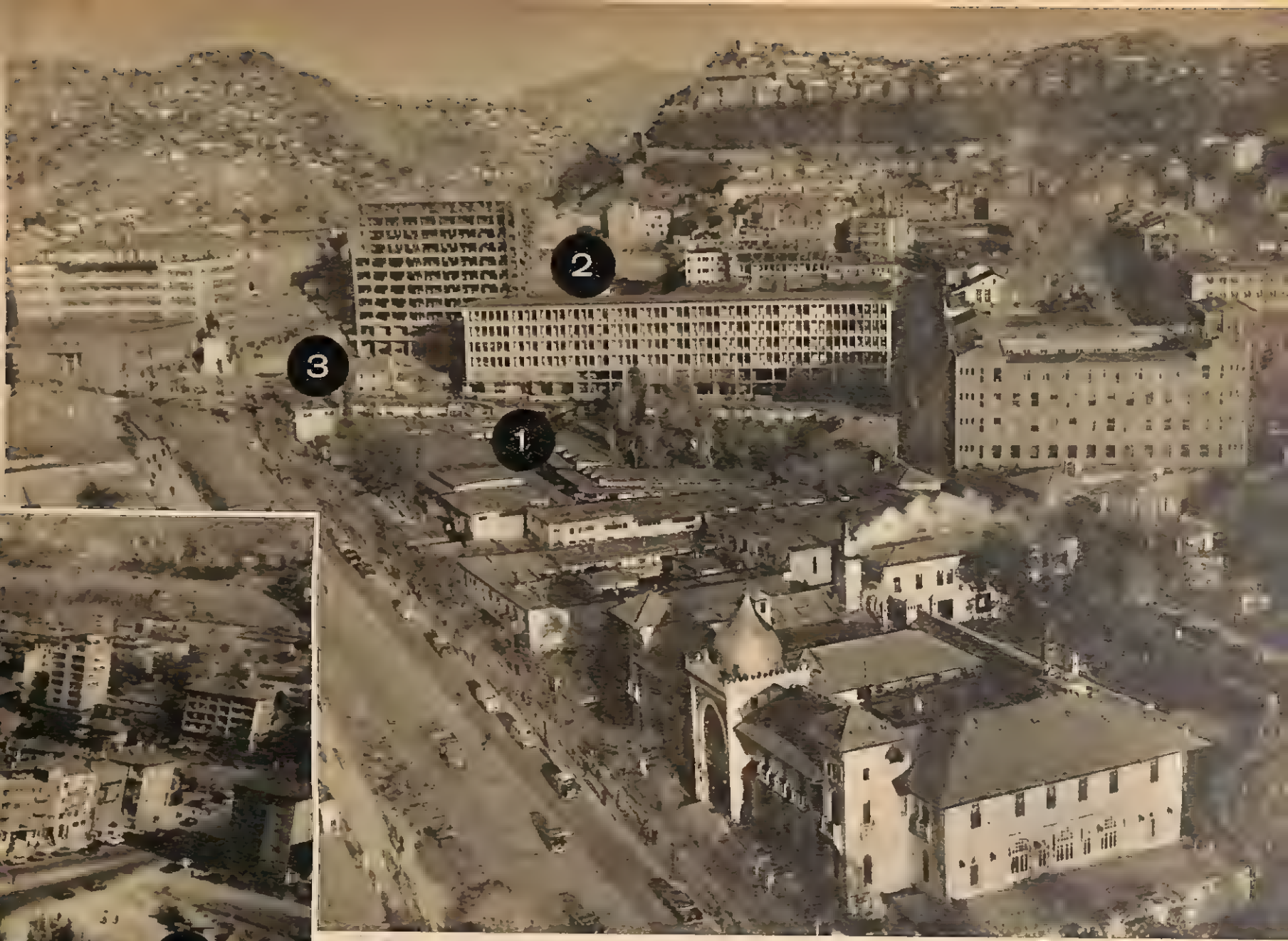

ULUS MEYDANI — Ankara'nın en güzel meydanlarından biri haline getirilmekte olan Ulus Meydanı'nda inşa edilen işhanı, önümüzdeki yıl tamamlanacaktır. Bankalar Caddesi'nin sol şeridine, yani 1 numaralı sahaya da işhanının ikinci kısmı inşa edilecektir. 2 numaralı sahada Ortadoğu'nun 28 katlı en yüksek ve muazzam binası yapılacaktır. Atatürk heykeli de 3 numaralı sahaya nakledilecektir...

YONCAYAPRAĞI — Hiç durmadan ve tehlikesizce vasıtaları yurdun dört bir tarafına dağıtacak olan Yoncayaprağı Köprüsü. 1 numaralı yol Ankara yoludur. Bu yol çift şerit halinde Akay Meydanı'nda, B.M.M. önünden başlıyarak Yoncayaprağı Köprüsü'ne ulaşmaktadır. 2 numaralı yol İstanbul ve Samsun'a ayrılmaktadır. 3 numaralı yol Eskişehir'e 4 numaralı yol da Konya-Adana yollarına gitmektedir.

Güzellik
Değer
ve Satış rekoru
daima
ŞAHESER ROMANLAR *da*

JOSEPHİNE
F. W. Kenyon 10 Lira

GELİN TACI
S. Undset 8 Lira

SABAH YILDIZI
A. J. Cronin 7,5 Lira

MELİSSA
T. Caldwell 8 Lira

AŞKTAN DA ÜSTÜN
E. Gaskell 8 Lira

HARP VE SULH
L. Tolstoy 10 Lira

BÜYÜLÜ ÇİÇEK
L. Bromfield 8 Lira

HER KADIN GİBİ
S. Undset 8 Lira

SENİ SEVMEK KADERİM !
S. Lewis 10 Lira

BAHAR ATEŞİ
J. Hilton 8 Lira

BİR BAŞKA KADIN
H. Walpole 10 Lira

SİLÂHLARA VEDA
E. Hemingway 10 Lira

NOTRE-DAME'IN KAMBURU
V. Hugo 10 Lira

Yeni Çıktı

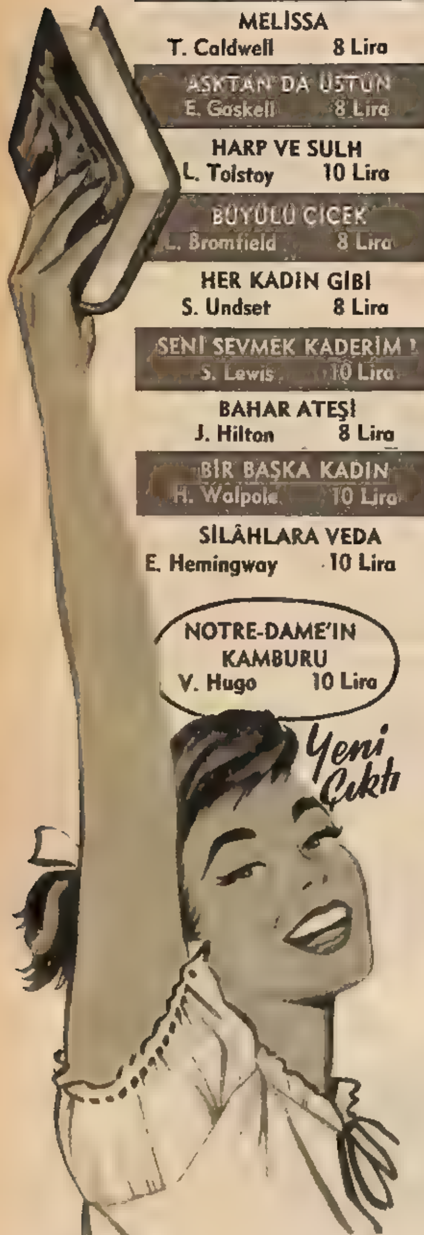

Her kitap nefis sağlam ciltli, ayrıca beş renk resimli ceket kaplıdır.

Kataloğumuzu isteyin. Ücretsiz gönderilir.

ŞAHESER ROMANLAR

GÜVEN YAYINEVİ
(Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe S. 11) İstanbul

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ...

YENİ ÇEHRESİ İLE ANKARA

111. sayımızda, Ankara'daki imar çalışmalarından olarak 50 metreye çıkarılan Atatürk Bulvarı'nın Kızılay - Akay arasındaki kısmının uçaktan çekilmiş fotoğrafını vermiştik. Bu sayımızda, havadan çekilmiş diğer fotoğraflarla Ankara'nın yeni çehresini sunuyoruz. Bu fotoğraflar; yolları, meydanları, işhanları, hastaneleri ile Ankara'nın en ücra köşelerine kadar uzanan imar çalışmalarının panoramasıdır...

KIZILAY MEYDANI — Atatürk Bulvarı üstündeki Kızılay Meydanı genişletilerek Ankara'nın en güzel meydanlarından biri haline getirilmiştir. Asfalt altındaki su, telefon, elektrik ve havagazi tesisleri, yolun bozulmaması için yaya kaldırımı altına yapılan bir tünele alınmıştır. 1 numaralı sahada gelecek yıl Emekli Sandığı tarafından, büyük bir ihtiyacı karşılıyacak olan «Ankara Oteli» inşa edilecektir...

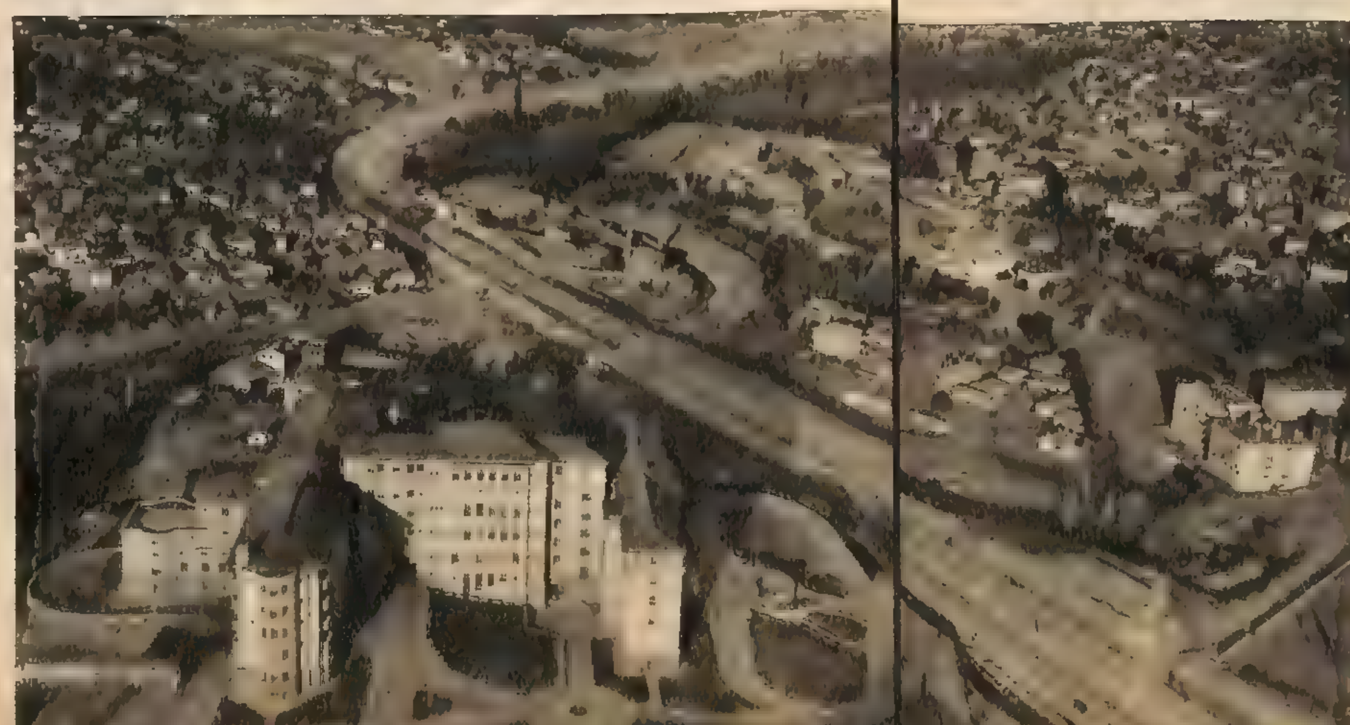

ANKARA HASTANESİ — Ankara'da büyük bir hızla gelişmekte olan imar faaliyeti şehrin en ücra köşelerine kadar uzanmaktadır. Yanda, elli metrelik bir bulvar halinde açılan Konservatuvar - Gülveren - Gülseren ve Aktaş Bendderesi yolları ile bu sene hizmete açılan ve Ortadoğu'nun en büyük hastanesi olan «Ankara Hastanesi ve Hemşire Okulu» görülmektedir.

ULUS MEYDANI — Ankara'nın en güzel meydanlarından biri haline getirilmekte olan Ulus Meydanı'nda inşa edilen işhanı, önümüzdeki yıl tamamlanacaktır. Bankalar Caddesi'nin sol şeridine, yani 1 numaralı sahaya da işhanının ikinci kısmı inşa edilecektir. 2 numaralı sahada Ortadoğu'nun 28 katlı en yüksek ve muazzam binası yapılacaktır. Atatürk heykeli de 3 numaralı sahaya nakledilecektir...

YONCAYAPRAĞI — Hiç durmadan ve tehlikesizce vasıtaları yurdun dört bir tarafına dağıtacak olan Yoncayaprağı Köprüsü. 1 numaralı yol Ankara yoludur. Bu yol çift şerit halinde Akay Meydanı'nda, B.M.M. önünden başlıyarak Yoncayaprağı Köprüsü'ne ulaşmaktadır. 2 numaralı yol İstanbul ve Samsun'a ayrılmaktadır. 3 numaralı yol Eskişehir'e 4 numaralı yol da Konya-Adana yollarına gitmektedir.

Townsend'in Ümitsiz Aşkı

YAZAN: NORMAN BARRYMAINE

ÇEVİREN: ADNAN SADRİ

8

Türkiyede neşir hakkı yalnız Hayat mecmuasına aittir...

Kıraliçe, Margaret'in katiyetle evlenme kararında olduğuna kanaat getirmiş bulunuyordu. Durumun resmiyete dökülmek zamanı gelmişti.

Cumartesi akşamı yemekten evvel Kıraliçe, Anthony Eden'le konuştu. Yemekten sonra da Eden, Prenses Margaret'le görüştü.

Sir Anthony, mevzuatı ve Kabinenin fikrini olduğu gibi izah etti. Mevcut kanunlara göre, 25 yaşına basmış olan Prenses Margaret, Albay Townsend'le evlenme arzusunu yazılı olarak Meclise bildirecekti. Şayet Parlâmento bir sene içinde bu teklife itirazda bulunmazsa, evlenmeye müsaade edilmiş sayılacaktı. Fakat Prenses, hem evlenmek, hem de hanedan mensuplarına tanınan hakları muhafaza etmek istiyorsa, o zaman Hükümet bu izdivaca muhalefet edecekti. Başvekil, Hükümetin kararlarını tatbikte ısrar etmiyebilirdi. Lâkin bunların muhakkak surette yerine getirileceği aşikârdı. Çünkü hem muhalif partilerin, hem de imparatorluk camiasına dahil memleketlerin, hükümet kararlarını destekliyecekleri besbelliydi.

O halde bu işe nasıl bir çare bulunacaktı?...

Hukukçular, meseleyi kanuni cihetinden dikkatle inceliyerek şu neticeye vardılar: Eğer Prenses Margaret, hükümdarlık tahtına ait bütün haklarından feragat edecek olursa Parlâmentonun bu izdivaca müdahale salâhiyeti tamamen ortadan kalkacaktır. Çünkü o zaman Prenses alelâde bir vatandaş mevkiine düşecektir. Parlâmentonun da herhangi bir vatandaşın evlenmesine itiraz etmiye yetkisi yoktur.

Şu halde, Margaret'in Albay Townsend'le evlenebilmesi için Parlâmento muhakkak yeni bir kanun çıkarmak mecburiyetinde kalacaktır. Bu kanunun maddeleri de şöyle olacaktır:

Prenses Margaret ve bütün vârisleri İngiltere tahtına ait haklarından tamamen feragat edecekler.

Prenses, lüzumu halinde, hükümdar namına Devlet Müsteşarı olarak vazife görme hakkından vazgeçecek.

Hanedan bütçesinden her sene almakta olduğu 6.000 sterlin tutarındaki maaşı kesilecek, evlendiği zaman kendisine verilecek olan 15.000 sterlin de Townsend'le evlendiği takdirde verilmiyecek.

Bunlardan başka, ayrıca, Prenses Margaret'le kocası İngiltere topraklarında oturmıyacaklar, başka bir memlekete gidip yerleşecekler...»

Sir Anthony Eden, bütün bu hususları Kıraliçe ile Prensese açıkça anlatmıştı. Bir de kendi kanaati olarak, şu mühim noktayı da işaret etmişti ki, bu hâdiseler aynen cereyan ettiği takdirde Kıraliyet prestiji sarsılacak ve belki de tamiri gayrımümkün hatalar işlenmiş olacaktı... Lordlar Komarası lideri Salisbury Markizi de bu fikirdeydi. Hattâ, Başvekil'e, Margaret'in Albay Townsend'le evlenmesi hakkındaki kanunun Meclisten geçirilmesi bahis mevzuu olunca kendisinin belki de kabineden istifa etmesi lâzımgeleceğini bildirmişti. Çünkü şayet istifa etmezse, Lordlar Kamarasının reisi olmak sıfatıyla bu meselenin mesuliyetini yüklenmiş olacaktı. Anglikan kilisesine mensup yüksek bir şahsiyet olarak vazifesini yapmıya mecburdu. Kıraliçe de, Kilise de bu işe göz yumamazdı.

Salisbury Markizi prensiplerine sadık bir insandı. Asırlardan beri Salisbury ailesi, İngiltere Kırallığına tam bir sadakatle hizmet etmişti. Markiz bu şerefli geçmişi hiçbir şekilde zedelemek hakkına sahip bulunmuyordu.

Prenses Margaret, işlerin bu kadar sarpa saracağını tahmin etmemişti. Pek ziyade müteessir görünüyordu. 450 senelik uzun tecrübelere mâlik Salisbury ailesini, karşısında muarız olarak görmek ona son derece üzüntü veriyordu. Öyle bir aile ki, bir zamanlar Kıraliçe Mary'yi darağacına kadar göndermekten çekinmemişti...

Eden, Salisbury'nin karakterini gayet iyi bilirdi. Sözünden dönen insanlardan değildi. «İstifa edeceğim» dedi mi ederdi! Prensiplerine aykırı bir hareket görünce bir dakika yerinde durmazdı.

Şu sıralarda Eden, iş başına yeni geçmişti. Hükümeti yeni kurmuştu. Böyle nazik bir devrede, Salisbury'nin kabineden istifa edip ayrılması iyi bir tesir bırakmıyacaktı. Onun için Markiz'i darıltmak istemiyordu.

Chamberlain'in başvekilliği zamanında, Salisbury bir meseleden dolayı derhal istifasını basıp çekildiği zaman bu durum hakkında gazetecilere şu sözleri söylemişti: «Benim istifam sadece bir prensip meselesidir. Bu prensip, beynelmilel münasebetlerde sadakati devam ettirmekten ibarettir!»

Lâkin bütün bunlara rağmen Prenses Margaret Townsend'le evlenmekte ısrar ediyor ve büyük bir cesaret gösteriyordu! Hattâ, denilebilir ki, Eden'le Salisbury'nin bu işe muhalefetlerinden sonra, ısrarı daha ziyade artmış, cesareti büsbütün kuvvetlenmişti!...

Prenses, fazla beklemiye lüzum görmedi. Hem mecbur da değildi!... 12 kasım sabahı kimsenin kendisiyle gelmesini beklemeden, Balmoral'dan ayrıldı.

Aynı gün, Albay Townsend de Brüksel'i terkediyordu.

Prenses Margaret, Euston'dan geçip Clarence House'a müteveccihen yoluna devam etti. Townsend de Lydd üzerinden Londra'ya, Abergavenny Markizinin köşküne uzandı. Bu köşkte, daha ziyade, Markiz'in erkek kardeşi Lord Rupert Nevill oturmakta idi. Lord Rupert hem Kıral ailesinin, hem de Townsend'in yakın dostu idi. Birkaç gün evvel Balmoral'a gelmiş, Peter'in Londra'da kalacağı günler zarfında istirahatini temin etmek için her türlü hazırlıklarla meşgul oluyordu.

Peter Townsend, Lord Rupert'in kızı Angela'nın vaftiz babasıydı.

Kıral Ailesinin birçok dostları da, Townsend'in bu gelişi münasebetiyle davet edilmişlerdi. Bunlar arasında Prenses Margaret'in yakın arkadaşları da vardı. Bu görüşmede iki sevgili, pek mühim ve zor olan nihaî kararlarını vereceklerdi...

Bu kararın ne olacağını hemen hemen herkes gayet iyi tahmin ediyordu...

Townsend, Lowndes meydanına vardığı zaman, çehresinde, alınacak müsbet karardan emin olan insanlara mahsus, bir tebessüm parlıyordu.

Prenses Margaret de, Euston istasyonunda verdiği kısa bir molada dünyanın en mesut insanı görünüyordu. Bu saadetin verdiği yürek ferahlığı ile, Clarence House'a doğru son süratle yoluna devam etti.

Bu netice, on dokuz günlük sinirleri mahvedici bir çekişmenin başlangıcıydı.

Bir Prensesin mâsum aşkı, gün geçtikçe derin meselelere kök salmış, memleketin hukuki teşkilâtına kadar tesir ederek her vatandaşın kalbinde sızlayan bir yara olmuştu...

O güzel sonbahar sabahı, iki sevgili ilk defa aleni olarak buluştular. Yapılacak iş gayet basit görünüyordu: Prenses Margaret bütün haklarından vazgeçerek serbest kalacak, ondan sonra da Townsend'le evlenecekti!...

Lakin iş bu kadar kolay olsa iyiydi. Meselâ, para meselesi nasıl halledilecekti?...

Kıraliçe Mary'den kalan gayrimenkullerden geniş bir meblâğ Prenses Margaret'in emrine tahsis edilemez miydi?... Bu fikir, salâhiyetli şahıslar tarafından teklif edilir mahiyette idi. Böylece, Prenses sadece Kıraliçe olma hakkını kaybetmiş bulunacaktı... Lâkin çok geçmeden anlaşıldı ki, iş göründüğü kadar basit değildir. Hiçbir kanun, Prensese evlenme mevzuunda serbestiyet veremiyecektir. Margaret, Kıraliyet Ailesine mensuptur. İngiltere'nin ve bütün İmparatorluğun Prensesi'dir. Kızkardeşi Elizabeth ise Kilisenin resmî reisidir. Bu kilisenin kanunları, eşlerinden ayrılmış kimselerin yeniden evlenmelerine katiyen müsaade etmemektedir. Şu halde, Prenses Margaret, karısından boşanmış olan Albay Townsend'le hiçbir zaman evlenemiyecektir!...

Vaziyet böyle oladursun, Peter Townsend, Margaret'le buluşacağından dolayı neşe içindeydi. Neşesi yüzünden okunuyordu. Gazeteciler de bir dakika olsun peşini bırakmıyorlar, nereye gitse gölge gibi takibediyorlardı.

(Devamı gelecek sayıda)

Geçenlerde Londra'da bir konserde «Townsend ile Margaret» hikâyesinin kahramanlarından Başpiskopos Dr. Fisher ile Prens Philip bir sohbet anında katıla katıla güldüler. Ama sebebini kimse anlıyamadı.

Peter Townsend genç yaşından beri türlü spor kollarında çalışmış ve başarı göstermiştir. 1932 yılında çekilen bu resim, Townsend'i (oturanlarda sağdan ikinci) Hatleybury Koleji'nin rugby takımının oyuncusu olarak gösteriyor.

Hula-hoop ÖĞRETİYORUZ!..

Havai'nin kıvrak Hula-Hula dansından ilhamını alan Hula-Hoop (çemberle oynanan Hula) Rock'n Roll gibi dünyayı baştan başa sarmış bulunuyor. İfrat derecede yapıldığı takdirde baş, mide rahatsızlıklarına sebep olduğu ileri sürülmekle beraber, öte yandan hanımları günde 400, hattâ 500 gram kadar zayıflattığı da bir hakikattir. Günde yarım kilo. Dile kolay bu...

Bu sahifede size bir Hula-Hoop gösterisi yapan kız, Sheree Winton'dur. Dilber İngiliz film yıldızı, muntazaman Hula talimleri yapmakta ve bu suretle vücut tenasübünü muhafaza etmektedir.

Hula Hoop'un hususiyeti bütün talim müddetince vücudün, Hula dansözleri gibi, kıvrak hareketlerle oynatılmasıdır. Bu hareketlerdeki ana gaye de beli inceltmektir. Bunun için çember, önce kalçaları oynatmak suretiyle döndürülmeğe başlanır (1). Boyun adaleleri de inceltilmek isteniyorsa, dönmekte olan çember ani bir kalça ve omuz hareketiyle boyna doğru kaydırılır (2). Bundan sonra da çember tekrar kalça etrafında döndürülür (3).

Şimdi sıra bacaklara gelmiştir. Daimi vücut hareketleriyle çember aşağı doğru kaydırılır (4). Bacaklar inceltilmek isteniyorsa bir müddet dizlerin üst kısmında döndürülür (5). Jimnastik hareketi işte şimdi, büyük ustalık istiyen bir safhaya gelmiştir. Çember ani bir hareketle tekrar yukarı doğru kaydırılır (6). Basit gibi görünen bu iş aslında hayli maharet ister. Hula-Hoop'u uzun müddet devam ettirenler çoktur. Amerikan şampiyonu çemberi 3000 kere döndürebilmektedir. Tecrübesi sizden...

İstanbul 1. Profesyonel Liginden Portreler

Futbol sezonunun en hareketli devresine girmiş bulunuyoruz. Yeni mevsimde Belçika ve Romanya ile birer maç yapan Millî Futbol Takımımız bu pazar günü de Ankara'da Bulgaristan'la karşılaşacaktır. Aynı gün B Millî Takımımız Sofya'da Bulgaristan B Millî Takımı ile oynıyacaktır. Ay-yıldızlı takımımız gene bu ay içinde Çekoslovakya, 1959 senesinin nisan ayında Romanya ve mayıs ayında da Holânda ile geçen seneki karşılaşmaların revanş maçını yapacaktır. Diğer taraftan bütün spor kolları gibi, futbol'un da merkezi sayılan İstanbul'da Profesyonel Birinci Lig maçlarının büyük bir ilgi ile takip edilen ilk devre karşılaşmaları sona ermiştir. Bu müddet içinde Mithatpaşa stadının çimenli sahası üstünde boy ölçüşen türlü renkte forma giymiş yüzlerce genç futbolcumuz taraftarlarını bazan heyacana, bazan sevince, bazan de hayal sukutuna düşürmüşler, zaman zaman da günün münakaşa mevzuu olmuşlardır. HAYAT bunlardan en tanınmış 62 sinin renkli portrelerini tablo halinde 16 - 17 nci sahifesinde sporsever okuyucularına takdim etmektedir.

SELÂHATTİN (AD.)

KAYA (K.PAŞA)

GÜNGÖR (İST.SPOR)

METE (G.S.)

KÂMİL (B.J.K.)

İSMET (VEFA)

GÜNGÖR (AD.)

DİMİTRİOĞLU (B.SPOR)

MUSTAFA (BEYK.)

ERGUN (G.S.)

ŞÜKRÜ (F.B.)

NACİ (F.B.)

B. AHMET (B.J.K.)

M. ALİ (BEYK.)

BASRİ (F.B.)

METİN (G.

KÂMİL (İST.SPOR)

B. ALİ (AD.)

ALEKO (B.SPOR)

İSFENDİYAR (G.S.)

SAİM (G.S.)

TURAN (K.G.)

ŞİRZAT (BEYK.)

NECDET (F.B.)

ALİ İHSAN (AD.)

AYHA

TURGAY (G.S.)

AVNİ (F.B.)

SABİH (İST.SPOR)

İSMET (BEYK.)

BURHAN (AD.)

NİYAZİ (F.B.)

BÜLENT (

Hayat

İSTANBUL BİRİNCİ PROFESY

ARİF (VEFA)
ÖZER (VEFA)
AHMET (K.P.)
ÖZCAN (B.J.K.)
SUAT (G.S.)
ŞEREF (F.B.)
KADRİ (K.G.)
CAN (F.B.)
OSMAN (F.B.)
VAROL (B.J.K.)
NEDİM (F.B.)
RECEP (B.J.K.)
ÖZCAN (F.B.)
NAZMİ (B.J.K.)
AHRETTİN (K.G.)
İSMAİL (G.S.)
K. ALİ (B.SPOR)
KADRİ (K.G.)
LEFTER (F.B.)
COŞKUN (G.S.)
HİLMİ (VEFA)
COŞKUN (B.J.K.)
EMİR (İST.SPOR)
İBRAHİM (İST.SPOR)
ÖMER (AD.)
GÜNAY (BEYK.)
K. NUSRET (BEYK.)
KASABOĞLU (İST.SPOR)
EKERBİÇER (BEYK.)

ONEL LİGİNDEN PORTRELER

Yabancı

YAZAN: ROBERT PORRET — ÇEVİREN: PERİHAN BOZKURT

MAURICE Lefief kayıtsızca bir tablodan ötekine geçiyordu. Bu resim sergisi hakikaten güzeldi ama, bu sefer nedense başka zamanlarda olduğu gibi alâka duymuyordu. Belki bunda havanın tesiri vardı. Fevkalâde bir sonbahar günüydü. İki mevsim arasındaki bu ayda henüz yazı hatırlatan bir ılıklık olurdu. Sabahları göl üzerindeki hafif sis, gökyüzündeki pamuk yığınları gibi bulutlar da kışın uzak olmadığını haber verirdi. Bütün bunlardan, içinde kırlara, ormanlara açılıp ağaçların altında son bir defa mantar aramak arzusu uyanırdı.

İşte o gün de Lefief bunları yapacağı yerde, bağlı olduğu günlük gazetede tenkidini yapabilmek için bu resim sergisine gelmeğe mecbur olmuştu.

Birdenbire bakışları bir noktaya takıldı, aklı fikri birşey üzerinde toplandı, ama bu bir resim değildi. Yalnız başına resimlere bakan, güzel denmeğe hakikaten lâyık, yürüyüşü hayret verecek derecede zarif, hareketlerinde tam bir dişilik, aynı zamanda, irade ve azim okunan genç bir kadındı...

Maurice bir an gözleriyle takibetti. O, biraz evvel kendisinin yaptığı gibi, bazan bir tablonun önünde durarak, yavaş yavaş ilerliyordu. Lefief'in gözü ise artık başka şey görmüyordu. Hem, bu kadını daha evvelden tanıyor gibiydi... Tamam! Bu Anne Demprin'di. Geçen mevsim Parisli münekkitlerin oy birliği ile methettikleri Fransız aktrisi. Lefief matbaaya gelen gazetelerde pek çok resmini görmüştü. İşin şüphe götürür tarafı yoktu. Bu kadın Anne Demprin'in ta kendisiydi.

Yanına yaklaştı, kibar bir tavırla kendisini takdim etti ve onun kim olduğunu bildiğini söyledi. Genç kadın önce hiç mukabele etmedi. Kendisine yabancı olan bu adamı anlamak ister gibi uzun uzun yüzüne baktı. Nihayet alçak bir sesle :

— Yanılıyorsunuz Mösyö, dedi. Bir sürü resmini gördüğüm Anne Demprin'e hakikaten şaşılacak derecede benzediğimi ben de biliyorum. Ama emin olun onunla en ufak bir alâkam bile yok!

Maurice şaşırmış, bir parça da bozulmuştu. Hatasını nasıl düzelteceğini bilmeden orada öylece kalakaldı.

Yabancı kadın bir iki adım geri çekildi. Sulu boya bir tabloya bakmağa başladı. Sonra birden Lefief'e döndü. Sesi biraz titriyordu.

— Fakat, dedi, benzetip yanıldığınız bu aktris değilsem bile ben de nihayet onun gibi bir kadın değil miyim? Sadece «Yıldız» etiketimin olmaması mı bozuyor işi?...

Bu beklenmedik hitap karşısında Maurice ne diyeceğini büsbütün şaşırınca genç kadın yeniden söze başladı :

— Sizin gibi pek çok kimse beni bu aktrise benzetti, ama sonra, o olmayıp, benim sadece ben olduğumu öğrenince hepsi bocalayıp bir, iki özür diledikten sonra yanımdan uzaklaştılar... Evet hep böyle oldu. Öyle ya, artık ilgilerini çekecek meşhur değildim ki...

Bu sıcak sesin havasında bir parça sitem, hattâ bir iç döküş var gibiydi. Samimî ve haklı bir iç döküş. Lefief :

— Haklısınız, dedi. Ben de af diliyorum ama bunu uzaklaşmak için değil, bilâhara dost olabilmemiz için yapıyorum.

— Teşekkür ederim.

— Şu halde başlangıcı unutalım... dedi ve gülerek ilâve etti, yalnız bir şartım var...

— Nedir?

— Siz inanılmıyacak kadar çok benzediğiniz bu meşhur aktris rolünü oynayın ben de sizinle röportaj yapan gazete muhabiri... Bu öğleden sonranızı mümkünse bana lûtfedin, birlikte eğlenceli bir vakit geçirelim ne dersiniz?...

Genç kadının yüz hatları gevşedi, harikulâde güzel ve şeytani bir gülüşle :

— Kabul ediyorum... dedi.

— Kurduğumuz plâna göre mademki siz bütün dünyanın hayran olduğu aktrissiniz, ben, naçiz kulunuz emrinize amadeyim. Siz sadece düşünün, beğenin, karar verin. Bugün öğleden sonrayı nerede, nasıl geçirmek istediğinizi söyleyin ben bütün arzularınızı yerine getirmeğe çalışacağım.

Genç kadın bir an birşey söylemeden düşündü. O anda Maurice onun ne kadar güzel, mânalı bir yüzü olduğunu iyice farketti. Hem bu raslaşmadan, yapacağı rolden memnun gibiydi de. Nihayet :

— Göl kenarında veya kırlarda dolaşsak iyi olur, dedi. Neresi olursa olsun, yalnız pek kalabalık ve bilinen bir yer olmasın da... Şöyle tabiatin güzelliğini görüp, duyabileceğimiz bir yer. Sonra ufak bir köy kahvesinde de yemek yeriz. Seçmesi sizden.

— Galiba siz buralı değilsiniz?...

— Evet, yabancıyım. Neuchâtel'e ilk defa geliyorum, ama buradan unutulmaz hâtıralarla ayrılacağımdan eminim.

Bir an ikisi de sustular. Lefief :

— Sizi memnun etmeğe, arzuladığınız gibi bir gün geçirtmeğe çalışacağım... dedi.

— Teşekkür ederim.

— Yalnız arabamın üstü açık, onunla gitmemizde bir mahzur var mı?

— Yok, bilâkis rüzgâra bayılırım!

Arabayla Areuse'e kadar gittiler. Orada inip kıvrımlı bir dereyi takibeden patikaya saptılar. Aşağıdaki göle iniyorlardı. Ulu ağaçların altında durup uzun uzun tablatı seyrediyorlar, hayran oluyorlardı. Nihayet göl önlerinde belirdi. Ufukta Alpler görünüyordu. Gölgeli, karla örtülü beyaz Alp silsileleri.

Bir müddet çocuklar gibi çakıl taşlarını göle fırlatıp su üzerinde sekmesini seyrederek eğlendiler. Sonra gevezelik ede ede tekrar arabanın yanına döndüler. Yanlarından uçan bir iskete kuşuna, önlerine çıkan bir kır çiçeğine karşı genç kadının içten gelen hayranlığı Lefief'i pek memnun ediyordu. Ne canlı ve neşeli bir hali vardı.

Arabaya binip Boudry istikametinde yola koyuldular. Lefief küçük bir bağ evinin önünde durdu :

— Sıcak beyaz şaraplı eritme peyniri sever misiniz?... diye sordu.

Yabancı gülümsiyerek :

— Bilmem, hiç yemedim ki... dedi.

— O halde bir tadına bakmanızı tavsiye ederim.

— Pekâlâ!

Basit döşeli, hoş, ufak sıcacık bir salona girdiler.

Lefief :

— Burası bu yemekle meşhur çok eski bir kır lokantasıdır. Şarabına da diyecek yoktur doğrusu... diye izahat verdi.

— Bu güzel şeyleri tatmakla ben de pek memnun olacağım.

Küçük bir masaya karşılıklı oturdular. Bir müddet sonra ev sahibi şömineyi de tutuşturdu, kütükler çatırdıyarak yanmağa başladılar. Bu oda her haliyle insana neşe ve huzur veriyordu. Birkaç kişi daha gelip başka bir masaya yerleştiler.

Nihayet mis gibi buharları tüte tüte yemek geldi. Lefief yabancı arkadaşının bu buharın kokusundan memnun kaldığını farketti.

Hava kararmıştı, masaların üzerindeki ufak lâmbalar yandı. Lezzetli yemeği yerlerken Lefief :

— Bugün sizinle birlikte geçirdiğimiz saatlerin kıymetini anlatmama imkân yok... diye konuşmaya başladı. İtiraf edeyim ki Anne Demprin olmayışınız başlangıçta beni hayli müteessir etmişti. Zira ona raslamakla mükemmel bir röportaj yapabilirdim diye düşünmüştüm. Tasavvur edin meşhur bir yıldız Neuchâtel'e ilk defa hem de habersiz geliyor ve ona raslayıp bir mülâkat yapıyorsunuz... Ne mükemmel bir haber gazete için. Evet başlangıçta böyle düşünmüştüm. Ama emin olun şimdi, sizinle yaptığım bu gezintiyi, samimî arkadaşlığınızı ve bana geçirttiğiniz unutulmaz saatleri dünyanın en mühim röportajına dahi değişmem. O olmadığınıza daha çok memnunum şimdi. Gazete, röportaj, tenkit... Bugün sayenizde bütün bunlardan uzak, kendi kendimle başbaşa kalabilmek, her zaman arzu ettiğim yerleri gezip görebilmek fırsatını buldum.

Genç kadın âdeta fısıltı halinde bir sesle :

— Evet, dedi. Bence de mühim olan bu. Başbaşa herşeyden uzak, hakiki varlığımız, çehremizle bir gün geçirdik.

Lefief başiyle onun sözlerini tasdik etti, sonra da merakla :

— Peki ama, diye sordu, siz kimsiniz? Henüz adınızı bile bilmiyorum...

— Size kim olduğumu belki ayrılmadan evvel söylerim, ama şimdi bırakalım bu mevzuu ne olur!... Ben bir porsiyon daha yiyeceğim galiba... hakikaten nefis bir yemek! Ya bu şarap! Hiç böyle mükemmel bir yemek yediğimi hatırlamıyorum. Burada böyle güzel yerler görüp, bu kadar hoş vakit geçireceğimi aklımın köşesinden bile geçirmemiştim doğrusu...

■

Tren hareket etmek üzereydi. Yabancı kadın vagonun merdiveninde ayakta duruyordu. Maurice Lefief ise ne söyliyeceğini bilemiyordu. Biraz da heyecanlı gibiydi. Zaman da nasıl geçiyordu. Bu yolunun üzerine çıkan yabancıyı nasıl da kendine yakın hissetmiş, bağlanmıştı ona. Ama işte o, kim olduğunu bile söylemeden, bir sır gibi yok olup gidiyordu.

İstasyon memuru işaret verdi. Genç kadın eğilerek yavaşça :

— Tekrar çok çok teşekkür ederim... diye fısıldadı.

— Rica ederim, asıl ben size teşekkür borçluyum.

— Yok! Mademki siz bugün bana bir yıldız olarak değil de sadece bir kadın olarak, yalnız kendi arzularıma uyarak yaşamamı, hoş vakit geçirmemi temin ettiniz...

Tren hareket etmişti. Maurice birlikte hızlı hızlı yürürken :

— Nasıl... yoksa... birşey anlıyamıyorum... diye telâşla konuştu.

Yabancı iyice eğilerek :

— İsterseniz şimdi ilkten düşündüğünüz röportajı yapabilirsiniz... dedi. Beraber bulunduğumuz müddetçe hiç aklıma bile getirmediğim, yapmamı istediğiniz hakiki rolümü nasıl yaptım, bilmem. Ama çok, pek çok eğlendim doğrusu... Tekrar sonsuz teşekkürler...

Demek bu o idi. Anne Demprin'in ta kendisi. Bu sırrı, geçirdikleri eşsiz saatleri hiçbir zaman yazıp açıklamıyacaktı. Öyle hâtıralar vardır ki kâğıda dökülünce kıymetini kaybedebilir!

ELIZABETH TAYLOR

M.G.M.'in cazip sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım".

Mükemmel bir ten! İşte bir sinema yıldızının en kıymetli varlığı! Sinema yıldızlarından onda dokuzu da,günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler. Bol mikdardaki, kaymak gibi köpüğü hakikî bir güzellik müstahzarıdır ve LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz. LÜKS tuvalet sabununun köpüğü ile cildinizi biraz ovuşturunuz. Bundan sonra, evvelâ sıcak su ile müteakiben soğuk su ile yıkayıp yumuşak bir havlu ile hafifçe kurulayınız.
Neticede, bir sinema yıldızınınki gibi taze ve çok güzel bir tene sahip olacaksınız.

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

LT 848

Bu sahifelerimizde ev hanımlarına üç cepheden faydalı olmaya çalışıyoruz: Çocuklarının ucuz ve zevkli giyimi, dekorasyon, ev işleri...

SOKAK İÇİN — Çocuklarınıza kolaylıkla dikebileceğiniz iki Amerikan modeli. Solda ekose yünlüden pantolon, üzerinde düz beyaz kapişonlu ceket. Sağda gene ekose yünlüden plili etek ve üzerinde el örgüsü bir süveter görülmektedir.

OKUL İÇİN — Okula giden yavrularınız için evde dikebileceğiniz çok pratik iki model. Solda yeşil yünlü jarseden plili etek, üzerinde gri jarseden düğmeli bir ceket. Sağda yünlü ekose elbise ve üzerinde beyaz düğmeli siyah kadife bir ceket.

Yuvanız İçin Pratik Tavsiyeler

Yatak odanızda gömme dolap varsa...

Aynı boyda ve aralıkta küçük resimler **ASARSANIZ,** dolabınız odanın şirin bir duvarı haline gelir.

Duvarınızı boylu boyunca kaplıyan gömme dolabınızı boş bir satıh halinde bırakmanıza lüzum **YOKTUR...**

Perdelik kumaşlarınızdan artmış parçalar varsa...

Bunları işe yaramaz diye sandığın bir köşesine atıp ziyan etmenize lüzum **YOKTUR...**

Meselâ yatak odanızın perdesinden artmış bir parçayı yatağınızın baş ucuna asmakla, odaya şirin bir hava vermiş **OLURSUNUZ...**

Çocuklar için

TOPLANTILAR İÇİN — Küçük kızınızın toplantılarda giyebileceği sade ve aynı zamanda gayet gösterişli bir model. Açık yakalı düz bedeni, bol ve kabarık duran eteği, belinde kocaman fiyonklu kemeri olan bu elbiseyi siz de dikebilirsiniz.

MISAFİRLİK — Solda siyah pantolon, ayakkabı, kravatla giyilen gri ceketin yarattığı armoni, sağda ekose yünlüden plili etek ve önden düğmeli bulûzan ceket takımı, çocuklar için hem şık hem de rahat bir sokak kıyafetidir...

MAKASINIZI KENDİNİZ BİLEYEBİLİRSİNİZ

Bu sayımızdan itibaren okuyucularımız tarafından çok rağbet gören dekorasyon köşemizin yanısıra sizlere muhtelif ev işlerinizde de faydalı olabilecek pratik tavsiyeler bulacaksınız...

Dikiş makasınızı bilemek için en iyi çare, kalınca bir zımpara kâğıdını birkaç defa bu makasla kesmektir.

KARDEŞLER İÇİN — İki kardeş için yapacağınız bu modeller çok şık bir kompozisyon meydana getirecektir. Solda beyaz yünlüden geniş plili etekle yuvarlak yakalı ceketi, sağda aynı kumaştan kısa pantolon ve spor ceketi görülüyor.

2 Yüzlü Kedi

YAZAN GORDON YOUNG — ÇEVİREN ADNAN İRİM

— 12 —

Kahvehanenin etrafı Alman polisleri tarafından tamamen sarılmıştı. Fakat hepsi ağaçların arkasında, binaların hollerinde gizlenmiş vaziyette bekliyorlardı...

Dakikalar birbirini kovaladı. Her saniye, saatler kadar uzadı. Kedi, heyecandan, asabiyetten sinir kumkumasına döndü. Nihayet gele gele, «Koko» takma isimli bir ajan çıkageldi!... Müttefik istihbarat teşkilâtı muhakkak ki tehlike kokusunu sezmiş bulunuyordu! Birçok ajanların sessizce ortadan kaybolması, Kedi'nin şüpheyi davet edici hareketleri, teşkilâta dikkat işaretini vermişti!...

O gün akşama kadar Bleicher'in adamları beyhude yoruldular. Kapana sadece bir tek av düşmüştü. Şebekenin diğer mensupları kayıplara karışmış bulunuyordu...

Aradan birkaç gün geçti. Bleicher, Kedi'ye yeni bir havadis verdi:

— Karargâhımızı değiştiriyoruz!... Harry Baur villâsından çıkıp başka bir yere taşınacağız!...

Naklettikleri yeni bina, St. Germain mevkiinde Normandiya tipi iki katlı, geniş pencereli, ufak ve şirin bir villâ idi. Çatı katına kuvvetli bir radyo vericisi gizlenmişti... Bleicher'in plânı gayet basitti. Londra, henüz Kedi'nin Almanlar tarafından yakalandığını bilmiyordu. Carré, eskisi gibi Londra'ya malûmat göndermekte devam edecekti. Ancak bu malûmat tamamen yanlış olacaktı!...

İkinci Cihan Harbi tarihinde ilk defa olarak bir müttefik radyo istasyonu Almanlar hesabına çalışmıya başlıyacaktı. Bu da Bleicher'in en büyük muvaffakıyetlerinden biri olacaktı...

Alman mukabil casusluk teşkilâtı derhal yeni binaya taşındı. Bleicher'le Carré birinci kattaki geniş odayı kendilerine yatak odası yaptılar. Borchers, Kayser ve iki Alman subayı ikinci kattaki odalara taksim oldular. Armand'ın sevgilisi Renée Borni de aynı katta başka bir odaya yerleşti. Bleicher, onu da yanına almış, şifre memuru olarak kullanmağa başlamıştı. Fakat iki kadının, yani Kedi ile Renée'nin, birbirlerine karşı duydukları nefret hâlâ yatışmamıştı. Onun için Carré ortada iken, Renée'nin, odasından dışarı çıkmasına müsaade edilmiyordu.

Londra ile bir müddetten beri kesilmiş olan telsiz muhaveresi tekrar eskisi gibi başlıyabilirdi... Lâkin İngiliz istihbarat teşkilâtının şüphesini uyandırmamak için bu birkaç günlük ara verişi mantıki olarak izah etmek lâzım gelecekti. Bleicher, birşeyler düşündü.

İnandırıcı bir mazeret buldu. Kedi, telsizle Londra'ya şunları bildirecekti: Almanlar Armand'la Violette'i (yani Renée Borni'yi) yakalamışlardır. Fakat Carré ile telsizci kaçmıya muvaffak olmuştur. Carré, eskisi gibi işine devam edecektir...

Bu şekilde bir malûmatı Londra'ya göndermek Kedi'nin de işine geliyordu. Çünkü bu vaziyette kendisi âdeta bir roman kahramanı mevkiine yükseliyordu. Ölüm tehlikesi karşısında bile gözünü kırpmadan mukaddes vazifesine devam eden, vatanı için kendini feda eden büyük bir kahraman!...

Londra'ya derhal şifreli telsiz gönderildi. İngiliz istihbarat teşkilâtı haberi büyük bir memnuniyetle karşıladı. Kedi'den yine her zamanki gibi kıymetli hizmetler beklediğini bildirdi.

Bu muhabere 1941 senesinin kasım ayı sonlarında cereyan etmişti. Böylece o tarihten itibaren İngiltere Harbiye Dairesiyle Paris arasında gizli telsiz konuşmaları güya yeniden başladı!

Carré, mühim bir noktayı daha düşünmüştü. Madem ki «yakalanmışlar» ve sonra da «kaçmışlar» dı, şu halde «Kedi» takma adını kullanmak artık tehlikeli olacaktı. Bunu değiştirmek lâzımdı. Bleicher de Carré'nin bu düşüncesini yerinde buldu. Derhal Londra'ya bu hususu bildirdiler. «Kedi» yerine «Victoire», yani «Zafer» ismini teklif ettiler.

İngiltere yeni adı kabul etti. Bundan sonra Kedi, «Victoire» adıyla haberlerini göndermiye devam edecekti...

O günden sonra, İngiltere'ye gizli haberler göndermek Kedi için pek kolay bir iş haline geldi. Artık Fransa'nın dört bir köşesinde faaliyet gösteren ajanlardan haber toplamıya, sonra da bu haberleri süratle Londra'ya göndermek için gayretler sarfetmiye lüzum yoktu. Hiçbir ajan kullanmıya ihtiyaç kalmamıştı. Almanlar bir sürü uydurma havadisi hemen şifreliyorlar sonra da altına «Victoire» imzasını basıp Londra'ya telliyorlardı! Bunların çoğundan Carré'nin haberi bile olmuyordu!...

■

Aradan birkaç gün geçmişti ki, pek mühim bir durum ortaya çıktı: Brest deniz üssünde demirli bulunan iki meşhur Alman harb kruvazörü «Scharnhorst» ile «Gneisenau» un vaziyeti!...

Yirmi altışar bin tonluk bu iki modern Almon zırhlısı 1941 senesinin kış ayları boyunca Brest limanında kalmıştı. Gemi mürettebatı bu müddet zarfında hummalı bir faaliyet gösterdi. İngiliz Bahriye Kumandanlığı endişe içindeydi. Schanhorst ile Gneisenau Brest üssünden sağ salim dışarı çıkmamalıydı!...

Aynı senenin haziran ayında 10,000 tonluk Prinz Eugen kruvazörü de Brest limanına girdi.

Uzun zamandan beri bu üç düşman harb gemisi, İngiliz ticaret gemilerine dehşetli zayiat verdirmekte idi. Deniz savaşlarının neticesi her zaman müttefikler aleyhine oluyordu. Havadan Alman uçakları, denizden Alman zırhlıları, İngiliz şileplerine göz açtırmıyordu. Şu sıralarda, hazır bu üç korsan, Brest limanına sıkışmışken, ne yapıp yapıp bunları orada mahsur bırakmalıydı.

İngiliz anavatan donanması Brest limanı karşısında nöbet beklemeye terkedilemiyordu. Alman uçakları böyle bir teşebbüs için büyük tehlike teşkil ediyordu. Ayrıca, denizlere dökülmüş binlerce mayın da, hiçbir İngiliz gemisini Brest'e yaklaştırmıyordu.

İngiltere, bir müddet, ağır bombardıman uçaklarıyla Alman gemilerini devamlı surette bombaladı. Fakat bu gayretler, zırhlıları harp dışı kılmıya muvaffak olamadı. Gemiler, limanın batı tarafında, muhafazalı yerlere demirlemişlerdi. Hava hücumları tesirsiz kalıyordu.

1942 senesi başlarında, Hitler, bu üç kudretli zırhlıyı Kuzey Denizi'ne almıya karar verdi. Brest'te nekadar olsa, İngiliz taarruzları yavaş yavaş bunları işe yaramaz hale getirebilirdi. Hiçbir iş görmeden yokolmaktansa, bâri birşeyler yapmalıydı...

İşte Almanlar bu niyetle, bir gece yarısı Brest'ten ayrılıp Manş denizine geçmiye karar verdiler. Bu, pek cesurane bir teşebbüs olacaktı. İngiliz hava ve deniz kuvvetleri yetişinciye kadar gemiler sağ salim Kuzey Denizine varmalıydı! İşte bu sırada, Kedi'ye pek mühim bir vazife yüklendi: Üç Alman zırhlısının limandan çıkışı hakkında mütemadiyen yanlış malûmat gönderip İngilizleri aldatmak!...

Kedi, bunu yapmıya mecburdu! Düşmanla birlik olup müttefiklere ve vatanına yine ihanet edecekti! Bu ihanet serisinin nihayetsiz bir zamana kadar devam edip gitmesi artık mukadderdi!...

1941 senesinin sonbahar ve kış aylarında İngiltere, Fransada'ki gizli ajanlarından bu Alman gemileri hakkında malûmat toplamak için büyük gayretler sarfetti. Fransız mukavemet teşkilâtının en meşhur simalarından Gilbert Renault-Roulier, «Albay Rémy» takma adı altında, gece gündüz didinip Brest limanını gözledi. Londra'ya muntazaman malûmat gönderdi. Düşman zırhlıları, hava hücumlarından hasar gördükçe derhal tâmir ediliyorlar, her zaman çıkışa hazır bir halde bekliyorlardı.

Brest'te, Albay Rémy ile çalışan cesur bir Fransız denizaltı subayı vardı. İsmi Jean Philippon idi. Rütbesi teğmendi. Philippon ile Rémy, geceleri uykularını terkederek Alman kruvazörlerinin en ufak hareketlerini bile gözden kaçırmıyorlardı. Gemiler bazan demir alıp yer değiştiriyorlar sanki yakında üsten ayrılacaklarmış gibi, liman içinde tecrübe manevraları yapıyorlardı.

İki ajan, gizli telsizleri vasıtasıyla bu hareketleri dakikası, dakikasına Londra'ya bildiriyordu. Fakat, Kedi de boş durmuyordu! O da, işi karıştırmak için elinden geleni yapıyor, saçma sapan bir takım havadisleri peydarpey Londra'ya uçuruyordu.

Londra, Kedi'nin hareketlerinden hâlâ emindi. Hâlâ onu kendi ajanı zannediyordu. Onun için, göndердiği şifreli telsizlere ehemmiyet veriyordu. Bu haberlerin bizzat Bleicher'in nezareti altında tertip edildiğinden zerre kadar malûmatı yoktu!

6 aralık 1941 tarihinde Brest'teki sadık ajanlar, İngiltere'ye şu gizli telsizi çektiler:

«Scharnhorst, Gneisenau ve Prinz Eugen zırhlıları, Brest deniz üssünü terke hazırlanıyorlar. Ocak ayının ilk iki haftası içinde limandan çıkmaları muhtemeldir. Tirpitz zırhlısı ile beraber dörtlü bir deniz harekâtına teşebbüs etmeleri mümkün olabilir.»

Bu malûmat Londra'ya erişir erişmez İngiliz bombardıman uçakları üç gemi üzerine akınlarını sıklaştırdılar. Fakat, yukarıdaki şifreyi gönderen telsiz İngilizlerin bu hücumlar hakkında

«La Chatte» filminde Kedi'nin, Bleicher'in emri ile İngiliz istihbarat servisini şaşırtan uydurma telsiz raporlarını göndermesi bu şekilde gösteriliyor.

birkaç gün sonra şu bilgiyi verdi :

«Hava hücumları, beklenilen tesiri gösteremiyor. Gemiler, sapasağlam durmaktadır.»

İngiliz uçakları, günde sayısız uçuşlar yaparak akınlarına devam ettiler. Ocak ayı çıktı. Şubat ayı girdi. Albay Rémy'nin Paris'teki telsizi Londra'ya bu sefer şu haberi uçurdu :

«Yeni ay'la beraber Alman zırhlılarının harekete geçmesi kuvvetle muhtemeldir.»

Aradan bir hafta geçmedi. 7 şubat günü Paris'ten bir telsiz daha çekildi :

«Gemilerin hareketi, gün meselesidir ! Hazırlıklar tamamen ikmal edilmiştir. Dikkat ediniz !»

İşte bu son telsiz, Alman zırhlılarının Brest'ten ayrılmalarının tam dört gün evveline isabet etmişti. Lâkin, ne yazık ki Londra, arka arkaya gönderilen bu telsizlere ehemmiyet vermedi. Kedi'nin gönderdiği haberleri daha ciddiye aldı ! «Victoire» takma adıyla gönderilmiye başlanan bu telsizlerde Alman zırhlılarının ağır yaralı oldukları ve Brest üssünü daha aylarca terkedemiyecek vaziyette bulundukları bildiriliyordu. Halbuki ertesi sabah şafakla beraber, zırhlılar açık denize açılmış bulunacaklardı ! Bunu gemilerde sade yedi kişi biliyordu !

11 şubat günü gelip çattı. Tanyeri yavaş yavaş kızarıyordu. Üç Alman zırhlısı çoktan demir almış, açık denize süzülmüştü ! Limandan ayrılırken onları görenler olmuşsa da, bunu arada sırada tekrar ettikleri alelâde manevralar sanmışlardı. Halbuki şimdi ufukta bembeyaz birkaç parça dumandan başka bir iz görünmüyordu...

O gün öğleden sonra Brest üzerinde dolaşan İngiliz keşif uçakları, üç geminin yerinde yeller estiğini görünce telâşa düştüler. Vaziyeti derhal telsizle Londra'ya bildirdiler. İngiltere'den acele bombardıman uçakları havalandı. Manş Denizi üzerini taramıya başladılar. Bir ara, kesif dumanlar arasında üç gemiyi seçer gibi oldular. Derhal hücum teşebbüslerinde bulundular. Fakat bunların hepsi tesirsiz kaldı. Kalın duman perdeleri arkasında hiçbirine isabet kaydedilmedi. Zırhlılar sağ salim yeni üslerine vardılar.

Birkaç gün sonra İngiliz Parlâmentosu'nda bu yüzden yer yerinden oynadı... Sert ifadelerle gemilerin ne sebeple elden kaçırılmış olduğunun izahı talep edildi.

Bu izah, harbin sonuna kadar resmen açıklanamadı. Hiç şüphe yoktur ki, Alman zırhlılarının rahat rahat kaçabilmesine yegâne sebep, Paris'ten «Victoire» imzasiyle gönderilen şifreli yanlış haberlerdi !

GÖKTEN GELEN ADAM

1940 senesinin sıcak bir temmuz günüydü. Yirmiden fazla Fransız subayı, Cherbourg tren istasyonu yanındaki ufak lokantada yemek yiyorlardı. Buradan Bordeaux şehrine gideceklerdi. Bir taraftan acele acele atıştırırken bir taraftan da en tehlikesiz şekilde nasıl gideceklerini konuşuyorlardı. Fransa'nın büyük bir kısmı işgal altındaydı. Her taraf düşman doluydu.

Tam bu sırada, bitişik kahvehanenin radyosunda Maréşal Pétain'in kalın sesi duyuldu. En yakın zamanda bir mütareke aktedilmesini ve hemen harbin durdurulmasını talep ediyordu !

Subaylar, bir müddet sessizce haberi dinlediler. Nihayet Pierre de Vomecourt ismindeki subay hiddetle ayağa fırladı. Önündeki masaya birkaç sert yumruk indirdikten sonra heyecanla haykırdı : *(Devamı gelecek sayıda)*

GÜL-OK

KONFEKSİYONUN

Kış mevsimi için hazırladığı zengin çeşitli modellerini GÜL - OK mağazalarında görünüz.

HER ZEVKE
HER BEDENE
HER KESEYE
uygun!

Toptan satış : Duvardibi 3/5
Elmadağ — Telefon 47 12 41

Bir tek çorap:

5 vasıf!

Grafika

GD.581a

- **Elastikiyet:** Yeni Gran - Düşe nylon çorabının elastikiyeti harikulâdedir. Mükemmel surette bacağı sarıyor.
- **Sağlamlık:** Piyasaya sürülmeden evvel her çorap, sağlamlığı bakımından çok sıkı bir kontrola tabidir.
- **Moda renkler:** Gran - Düşe sizlere, çok zengin bir renk çeşidini arzetmekle, elbisenize, en uygun olanı kolaylıkla seçebilirsiniz.
- **Zerafet:** Yeni Gran-Düşe; nylon çorabı, fevkalâde zerafeti ve pürüzsüz şekli için çok beğeniliyor.
- **Yüksek Kalite:** Gran - Düşe çorapları, çift bükme usulu sayesinde müstesna bir tarzda dayanıklı olan en iyi ve en ince nylon iplikleri ile dokunmuştur.

Zarif kadının, Zarif çorabı

Gran-Düşe

DONMUŞ DENİZ

— 11 —

YAZAN: WILKIE COLLINS
ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

KLARA bu sözleri, öyle sakin bir kanaatle söyledi ki görülmesi cidden müthişti. Bir lâhza durduktan sonra :

— Söyliyecek başka bir şeyim yok.

Diye ilâve ederek eve gitmek üzere ayağa kalktı. Bayan Crayford elinden tutarak onu tekrar oturtmak istedi ve :

— Bana öyle korkunç bakma ve benimle öyle korkunç korkunç konuşma ! Klara ! Bu söylediklerin, aklı başında bir insana yakışacak sözler değildir. Tanrının merhametine senin inancın yok mu ? Tekrar şu gazeteyi oku. Bak! Ne diyorlar ? Haberin mevsuk olup olmadığını temin edemiyorlar. Gelecek posta ile esaslı bilgi verileceğini yazıyorlar. Listenin başındaki sözlerden de açıkça anlaşılıyor ki hakikati onlar da bilmiyorlar. «Ölü veya Kayıp» ne demektir bu ? Bundan Frank'ın öldüğünü katiyetle çıkartabilir misin ? Gelecek posta ile ondan bir mektup almıyacağın ne malûm ? Beni dinliyormusun ?

— Evet.

— Düşün bri kere. Sana bütün bu söylediklerimi inkâr edebilir misin ?...

— Hayır.

— «Evet !» - «Hayır !» Senin için bu kadar üzülürken bana böyle cevap vermen doğru mudur sanki ?

— Öyle konuştuğum için müteessirim, Lucy. Bazı mevzulara biz muhtelif yönlerden bakıyoruz. Senin düşünce tarzının daha mâkul olup olmadığını münakaşa edecek değilim.

Bayan Crayford hiddetle cevap verdi :

— Münakaşa edecek değil misin ? Hayır ! Halbuki sen daha fenasını yapıyorsun; kendi fikrine saplanıp kalıyorsun. Kararlaştırdığın şeyler üzerinde ısrar edip duruyorsun. İşte gazete önümüzde ! Gazeteye inanıyor musun, inanmıyor musun ?

— Ben, dün gece gördüğüme inanıyorum.

— Dün gece gördüğüne inanıyormuş! Sana ben bunu hiç yakıştıramam. Sen ki okumuş, zeki bir kızsın, kendi hayalinin uydurduğu bir rüyaya nasıl olur da inanır, onu katî bir hakikat diye nasıl kabul edersin ?

— Istersen sen ona rüya de, Lucy. Ben başka rüyalar da gördüm. Hepsinin doğru çıktığını bilirim.

— Evet ! Belki de bunlardan biri tesadüfen doğru çıkmış olabilir. Sen de buna dikkat etmiş ve bu inanışa çam sakızı gibi yapışmışsın ! Ya doğru çıkmıyanlara ne diyeceksin ? Ilmin ve fennin kabul etmiyeceği bu gibi saçmalıklara inanan sizler, hep aynı çeşit insanlarsınız ! Rüyalarınız ve presantimanlarınız doğru çıkmayınca bunları çabucak unutursunuz. Kendini düşünmüyorsan bile benim hatırım için daha mâkul olmaya, daha ümitvar olmaya çalış. Istikbale ve Tanrıya olan itimadını kaybetme. Benim kocamı kurtaran Tanrı, Frank'ı da kurtarabilir. Şüphe bulunduğu müddetçe ümit de vardır. Saadetimi zehirleme, Klara ! Benim düşündüğüm gibi düşün. Bunu, beni sevdiğini göstermek için yap.

Kolunu kızın boynuna sardı ve onu öptü. Klara da onu öptü, boynunu bükerek, hazin bir eda ile cevap verdi :

— Ben seni severim, Lucy. Dediğini yapmaya çalışacağım.

Bunları söyledikten sonra kendi kendine içini çekti ve artık bir daha konuşmadı. Bayan Crayford'dan daha iyi gören bir insan derhal anlardı ki Klara'yı teselli etmek, onu endişe ve ıstıraplardan kurtarmak öyle kolay başarılacak teşebbüslerden değildir. Artık kendi düşünüş tarzını müdafaa etmiyor, ona dair bir söz söylemiyordu. Fakat Frank'ın Wardour tarafından öldürüldüğü hakkındaki kanaati hiç sarsılmış değildi.

Cesareti ve neşesi kırılan Bayan Crayford onu orada bırakarak eve doğru yürümeğe başladı.

«Siz bir hazinesiniz doktor ! Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.»

Bölüm XV

Villâdaki misafir salonunun penceresinde, parlak zeki gözleri ve neşeli tavırlariyle nazik küçük bir adam göründü. Mesleğiyle mütenasip olarak siyah bir elbise giyinmiş bulunan bu adam, o civarın pek sevilmiş ve şöhret yapmış doktoru idi. Bayan Crayford binaya yaklaşır yaklaşmaz doktor da onu çimenlikte karşılamak üzere hemen dışarı çıkıp nazik ve samimî bir eda ile iki elini birden uzatarak :

— Aziz Madam, en samimî tebriklerimi arzederim, diye bağırdı, gazetede o güzel havadisi okudum. Teğmen Crayford'u şahsan tanımış olsaydım bile ancak bu kadar sevinebilirdim. Biz bu güzel haberi evimizde kutlamayı kararlaştırdık. Sokağa çıkmadan evvel karıma dedim ki : «Bugün yemekte bir şişe eski Madeira isterim, ha ! Teğmenin şerefine içeceğiz ! Allah ona uzun ömürler versin... Acaba hastamız nasıl ? Haberlerin ona ait olan kısmı pek o kadar cesaret verici görülmüyor. Itiraf edeyim ki bunun hastamız üzerinde fena bir tesir yapmış olmasından korkuyorum doğrusu. Işte, muayyen günden önce gelişim de bu endişenin bir neticesidir. Ben şahsan bu haberden endişelenmiş değilim. Hayır ! Zira, gazete de itiraf ediyor ki verilen havadis katî bir mahiyeti haiz değildir. Bu ise Mister Aldersley'in lehinde mühim bir noktadır. Çok mühim bir nokta. Acaba Miss Burnham da benim gibi düşünüyor mu ? Korkarım ki böyle düşünmüyor.

Bayan Crayford cevap verdi :

— Miss Burnham son derece üzüldü ve beni âdeta korkuttu. Ben de hemen size haber göndererek yardımınızı istemek üzere idim.

Bu mukaddemeden sonra Bayan Crayford olanı biteni doktora birer birer anlattı. Yalnız o sabah konuştuklarını değil, bir gece evvel Klara'nın uyku halindeki sözlerini de aynen tekrar etti.

Doktor bunları dikkatle dinliyordu. Bayan Crayford tafsilâta giriştikçe doktorun neşeli hali de yavaş yavaş kaybolmıya başladı. Bu sefer düşünceli görünüyordu. Sonra birden dedi ki :

— Gidip bir defa bakalım.

Gittiler. Klara'nın yanına oturan doktor dikkatle onun yüzüne bakıyor ve bir taraftan da nabzını sayıyordu. Klara'nın romantik yaratılışı ile doktorun müsbet düşünceli tabiatı arasındaki tezat, Klara'da doktora karşı gizli bir antipati husule getirmişti. Doktorun sorduklarına Klara gayet kısa cevaplar veriyordu. Buna rağmen cesareti kırılmıyan doktor bir adım daha ilerliyerek ona gazetedeki havadisten bahis açtı ve Bayan Crayford'un biraz önce ifade ettiği şekilde onda ümit uyandırmaya çalıştı. Fakat Klara bu mevzu hakkında konuşmak istemiyordu. Ayağa kalktı, mütat nezaketle, eve gitmek için müsaade istedi. Doktor, «burada benimle kalınız» demek ister gibi evvelâ Bayan Crayford'a bakıp :

— Niçin gitmiyesiniz Miss Burnham, güle güle gidiniz !

Dedi. Klara eğilerek sessizce onları selâmladı ve onları yalnız bıraktı. Doktorun parlak gözleri bu çökmüş fakat yine de güzelliğini muhafaza eden cismin yavaş yavaş gözden kaybolusunu, büyük bir endişe içinde takibediyordu. Klara, verandayı dönüp gözden kaybolunca kadar doktor birşey söylemedi. Sonra :

— Zannederim ki, diye başladı, bana evvelce Klara'nın ana ve babadan mahrum olduğunu söylemiştiniz ?

— Evet. Miss Burnham yetimdir.

— Hiç yakın akrabası yok mu ?

— Hayır. Bana, onun vasisi ve arkadaşı sifatiyle herşeyi söyliyebilirsiniz. Yoksa hakkında bir endişeniz mi var ?

— Ciddî surette endişelenmekteyim. Ben buraya geleli henüz iki gün oluyor. Fenaya doğru ne kadar değişiklik görmekteyim ! Hem cismen hem de mânen fena bir değişiklik. Fazla üzülmeğe lüzum yok. Herşeyin bir çaresi bulunur. En büyük ümidimiz, Mister Aldersley'in sağ olmasıdır. Bu ümit tahakkuk ettiği takdirde istikbale endişesizce bakabiliriz. Onunla evlenince gayet sıhhatli ve mesut bir kadın olur. Fakat Mister Aldersley'in öldüğü ve kendisinin de onu takibedeceği hususundaki sabit fikri, bugünkü haliyle devam edecek olursa istikbalden cidden korkulur. Bu fikir, gece gündüz onu işgal edecek ve tabiatiyle onu cismen yıpratacağı gibi manen de ezecektir. Şayet bunun önüne geçemiyecek olursak kuvvet menbaı tükenecektir ki asıl tehlike de buradadır. Başka tavsiyelerde bulunmaklığımı isterseniz bana lûtfen haber gönderiniz. Söylediklerimi kavradınız herhalde ?

Bayan Crayford cevap verdi :

— Tamamiyle doktor. Tavsiyelerinize çok muhtacım. Allah aşkına söyleyiniz doktor, ne yapabiliriz ?

— Esaslı bir değişiklik lâzımdır kanaatindeyim. Onu derhal buradan uzaklaştırmalıyız.

— İmkânı yok kabul etmez. Ben kaç defa ona bunu teklif ettim. Her defasında ısrarla «yok» dedi.

Doktor, birşey düşünüyormuş gibi, bir müddet sustu. Sonra devam etti :

— Buraya gelirken yolda bir dostumdan işittiğim bazı şeyler, bana anlattığınız zorlukları halle yarıyacaktır sanırım. Benim zihnimde olan değişikliğe Miss Burnham'ın «hayır» diyeceğini hiç zannetmem.

Bayan Crayford sabırsızlıkla sordu :

— Nasıl bir değişiklik bu ?

— Plânımı açıklamadan önce birşey soracağım için beni affediniz. Bahriye Nezaretinde hiç tanıdıklarınız var mı ?

— Tabiî var. Bizzat babam orada büyükçe bir memurdur. Hem Bahriye Lordlarından ikisi onun en yakın arkadaşlarıdır.

— Tamam ! Şimdi fikrimi size olduğu gibi açıklıyabilirim. Şimdiye kadar söylediklerimi dinledikten sonra kabul edersiniz ki Miss Burnham'ın hayatında vuku gelecek yegâne müsbet değişiklik, onun Mister Aldersley hakkındaki sabit fikrini izale edecek olan değişikliktir. Onu öyle bir vaziyete sokmalı ki Mister Aldersley'in öldüğünü veya sağ kâldığını kendi rüyalarına ve hulyalarına istinaden değil de hakiki vakalara dayanarak keşfedebilsin. Işte o zaman, hayatını ve sıhhatini tehdit eden bugünkü sinir buhranları nihayet bulur. Hattâ, daha fenasını düşünsek, meselâ Mister Aldersley'in hakikaten Kutup Denizlerinde öldüğünü kabul bile etsek bunun o şekilde Miss Burnham

tarafından öğrenilmiş olması, haftalarca gece ve gündüz sabit bir fikrin tesiri altında ezilip gitmesinden çok daha hayırlıdır. Şöyle bir tecrübe yapalım, meselâ siz ona deyiniz ki : «Francis Aldersley hakkında görüş ve düşünüşlerimiz birbirini tutmuyor, güzelim. Ortada hiçbir sebep yokken sen, onun öldüğüne katî surette hükmediyorsun. Daha fenası, onun subay arkadaşlarından birinin eliyle öldürüldüğüne inanıyorsun. Ben ise, gazetenin verdiği habere dayanarak, ortada böyle birşey olmadığına ve onun hâlâ yaşamakta bulunduğuna kanîim. Atlantiği geçip bu meselede senin mi, yoksa benim mi haklı olduğumuzu anlamak ister misin ?» Böyle bir teklife Miss Burnham'ın «yok» diyeceğine mi hükmediyorsunuz, Bayan Crayford ?

— Doktor, neler söylüyorsunuz Allah aşkına ? Vatana dönmekte olan Kutup Heyetini karşılamak için yollara çıkmamızı mı istiyorsunuz ?

— Mükemmel keşfettiniz, Bayan Crayford ! Aynen bunu yapmanızı istiyorum.

— Fakat bu nasıl yapılabilir ?

— Şimdi anlatacağım. Gelirken birşeyler işittiğimi söylemiştim galiba ?

— Evet ?

— Evimin kapısında eski bir arkadaşa rastladım. Yolda epeyce birlikte yürüdük. Arkadaşım dün gece Portsmouth'da akşam yemeğini Amiral ile birlikte yemiş. O esnada Londra'dan gelen Nezaret memurlarından biri Kutup Heyeti hakkında Amirale bir rapor getirmiş. Konuşulanlara kulak misafiri olan arkadaşım, Amerika sahillerine buharla işliyen bir gemi gönderileceğini ve Heyetten kurtulanların bu suretle vatana getirileceğini öğrenmiş. Müsaade edin, Bayan Crayford ! Geminin ne şartlar altında hareket edeceğini henüz kimse bilmiyor. Bundan önce cereyan eden bu gibi vakalarda devlet gemilerine yolcu veya misafir adı altında bazı imtiyazlı kimseler alındığı olmuştur. Mademki evvelce bu gibi hallerde böyle müsaadeler verilmiştir, şimdi de verilebilir. Eğer bu deniz seyahatinden siz korkmuyorsanız hastam için benim hiç korkum yok ! Bilâkis, bu seyahatin ona son derece yarıyacağına inanırım. Babanıza yazsanız da Bahriye Nezaretindeki nüfuzunu kullanıp bu müsaadeyi almıya çalışsa. Bilmem siz ne dersiniz ?

Bayan Crayford heyecan içinde ayağa kalkarak :

— Yazmak mı ? diye haykırdı, ben yazmaktan daha iyisini yaparım. Londra'ya kadar gitmek sanki bir iş mi ? Ben yokken Klara'ya bakacak adamlarım da var. Hemen bu gece babamı görürüm. Bahriye Nezaretindeki bütün nüfuzunu kullanacağına emin olabilirsiniz. Siz bir hazinesiniz doktor ! Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.

— Kendinizi o kadar heyecana kaptırmayınız, aziz Madam ! Farzedelim ki, Miss Burnham'ın itirazlarını önlemiş bulunalım, ya Bahriye Nezareti Lordları buna müsaade etmezse ?

— O takdirde bizzat Londra'ya gider, Lordlara kendim yalvarırım. Lordlar da nihayet insandırlar ve insanlar ise bana «olmaz» demek küçüklüğünü göstermezler !

Böylece ayrıldılar.

O günün haftasında Amazon savaş gemisi Kuzey Amerika'ya hareket etti. Bazı imtiyazlı kimselere ve bu meyanda bilhassa Kutup Heyetiyle ilgili olanlara geminin boş salonlarında seyahat müsaadesi verildi. Imtiyazlı yolcular listesinde iki de kadın ismi okunuyordu : Bayan Crayford ve Miss Burnham.

(Devamı gelecek sayıda)

Hazır yemekler :

(zeytinyağlı)
Enginar ● Yaprak Dolma ● Biber Dolması ● Patlıcan Dolması ● Yeşil Fasulya ● Barbunya Fasulyası ● Patlıcan Salatası ● Beğendi ● Türlü

Domates mamulleri :

Domates Salçası ● Domates Suyu ● İtalyan Sosu ● Ketçap. ●

Turşular :

Hıyar Turşusu (2 tip). ● Biber Turşusu ● Zeytin (Marmara tipi) ● Sauer Kraut. ●

Bu Sene TAMEK

41

ÇEŞİT

Fabrikalarında, Türk ve Ecnebi mütehassısların uzun, ısrarlı çalışmaları ve en mütekâmil teknik imkânların birleştirilmesi neticesinde, TAMEK müessesesi müşterilerine bu nefis mâmulleri takdim etmek fırsatını kazandığı için iftihar duyuyor.

TAMEK in GAYESİ, HER MEVSİMDE, TURFANDA HASRETİ ÇEKTİRMEDEN SİZLER İÇİN DAİMA EN ÜSTÜN KALİTEYİ, EN İYİ ŞARTLARLA HAZIRLAMAKDIR.

Sebze konserveleri:

Yaz Türlüsü ● Yeşil Fasulya ● Bamya (çorbalık) ● Havuç ● Mantar (3 tip).

Kompostolar :

Şeftali ● Kayısı ● Vişne ● Armut ● Çilek ● Ayva ●

Reçel ve Marmelât :

Çilek ● Vişne ● Şeftali ● Ayva ● Portakal ● Kayısı ●

TAMEK KONSERVELERİ Daima En Üstün

GALİP

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sultandağı'ndan Bay Güngör Bozkurt'a :

Ahmet Refiğin, Arap harfleriyle yazılmış «Tarihi Umumi» adlı 6 ciltlik eseri bütün dünya tarihinden bahsetmektedir. «Hilmi Kitabevi, Ankara Caddesi, İstanbul» adresinden arayınız. Orta ve Liselerde okutulan tarih kitapları serisi de işinize yarıyabilir. Dünyada çıkan gazetelerin adedi hakkında kesin bir şey söyliyemeyiz. Şehir ve kasabalarda bile gazete çıktığına göre tam bir rakam elde etmek zordur. Avrupada en fazla tiraj yapan İngiliz gazeteleridir. Tabii bunların baskı adetleri de daima oynamaktadır.

■

Ankara'dan Bay Aksoy'a :

Bu mevzuda sıkılganlık olmaz. Babanıza söyleyiniz. O sizi bir hekime götürsün. Tedavinize çalışsın.

Kayseri'den Bay Muammer Yermik'e :

16 yaşınızda 1.74 boyda olduğunuza göre siz haylı uzunboylu olacaksınız. 56 kilo bu yaşta olanlar için az sayılmaz. Boya çekiyorsunuz. Futbolün pek fazla üstüne düşmeyiniz.

■

Anadoluhisar'ından Bayan Fatma Bedel' e :

14 yaşında olduğunuza göre daha boylanırsınız. Boyu uzatmak için bir ilâç yoktur. Sıhhatli bulunmak, iyi beslenmek, yüzmek, hareketli olmak lâzım. Kız halaya, oğlan dayıya çeker, denilmesinin sebebi çok defa böyle olduğu içindir.

■

Söke'den Ömer Yeltepe'ye :

Yatağınızda, üzerinize ağırlık çökerek kendinizi bir türlü açamadığınız ayrıca dövülme ve boğulma gibi ıstıraplar çektiğiniz halde yatağınızı değiştirince bu hallerin olmadığını bildirdiğinize göre bu hem asabi, hem de ruhi bir haldir. Korkmayınız, o yatakta yatmayınız ve hemen bir asabiyeciye gidiniz.

Yozgan'tan Bayan Nurhayat Bektaş'a :

Hastanın veya hasta sahiplerinin, hastalığın mahiyeti ile uğraşmaları tedaviyi güçleştirir. Burada söz sahibi, hastayı muayene eden hekimdir. Ona teslim olmak en iyi tedavi yoludur. Şeker hastalığı her yaştaki insanda olur. Her zaman için de tedavisi kabildir. Kıskanç çocuklar hırçın ve sinirli olurlar. Çocuğun çelimsizliği, hastalıklı büyümesi zafiyetten ve kemik hastalığından ileri gelir. Uyurken diş gıcırdatma ekseriya mide ile ilgilidir ve solucan bulunduğu şüphesini de uyandırır.

■

Edirnekapı'dan Cihangir Akgün'e :

İsminizin mânası 96. sayıda verildi. İstanbul'da Amerikan Kütüphanesine veya Amerikan Haberler Servisi'ne müracaat ediniz. Artist adreslerini tesbit ediyoruz. Yakında neşredeceğiz.

■

Alaçam'dan Bay Kemal Demirbağ'a :

Dünyanın çevresi hiçbir zaman şerit metre gibi bir ölçü yardımiyle ölçülmez. Burada kullanılan riyaziye ilminin izahını yapmak sütunlarımıza sığmaz. Dünyanın Ekvatörde çevresi 40.070.432 m. dir. Bu 360'a taksim edilmiş ve ekvatorda iki tul dairesi arasındaki mesafe bulunmuştur.

■

Zonguldak'tan Bay Akın Tüzün'e :

Konstantinopolis «Konstantinin şehri» demektir. Rumlar İstanbul'a bu ismi vermişlerdir. Krezüsü öldüren Pers kralı Keyhusrev'dir. Ecnebi kaynaklarında adı Cyrus olarak geçer.

■

Fatih'ten Bay Burhan Yüksel'e :

Uykunuz arasında etrafınızdakileri rahatsız edecek kadar bağırıp çağırmanız, birtakım hareketler yapmanız yalnız mide dolgunluğundan olmaz. Siz bir asabiye mütehassısına gidiniz. Ondan alacağınız tavsiyelere göre de hareket ediniz.

Ankara'dan Yavuz Küçükezber'e:

Bazı insanlar tatlıya düşkün olurlar. Fazla şeker yemekten endişeye kapılıyorsanız bir tahlil yaptırınız. Karikatürünüz kâfi derecede olgun değil. Dikkatle çalışınız. Filmcilik büyük sermaye işidir. Onun için dünya ölçüsünde zengin filmler çeviremiyoruz. İleride buna muvaffak olacağımızı ümit ediyoruz.

MUVAFFAKİYET — Nişantaşı Özel Aydın Okulu talebelerinden küçük Neşe Korkmazoğlu okumayı öğrenmiş olduğu için HAYAT mecmuasını kimseye muhtaç olmadan takip edebileceğinden son derece memnundur.

Oh!..
ne kadar mes'udum
Çünkü yüzümü kaplıyan müz'iç ve seri tüylerden ebediyyen kurtuldum.
Bayanlar!
EPİLA-SAM
Enstitüsü'nde yokedilen yüz, kol, bacak tüyleri kat'iyyen tekrar çıkmaz.
Dikkat: tıbbî garanti
EPİLA-SAM'da
Taksim, Zambak Sok. Kilise karşısı Ahu Ap 3-2 Tel. 44960

Yıldızınız diyor ki...

(5 ARALIKTAN 11 ARALIK'A KADAR :) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Bir müddetten beri hareketlerinizde bir durgunluk görülüyor. Âdeta kendinizi kapıp koyuvermişsiniz. Halbuki bu hiç de iyi değildir. Azimli olmalısınız. Sıhhatiniz bakım istiyor. Maddi sıkıntılarınız sona erecek...

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Sizi ve ailenizi çok yakından ilgilendiren bir husus normale avdet etmiş görülüyor. İleride daha da iyi olacaktır. İç âleminize ait sıkıntılarınızı yenemiyorsunuz. Hâdiselerin iyi taraflarını da görmeye çalışın.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Oldukça neşeli bir insan olmakla beraber son zamanlarda âdeta herkesten kaçar olmuşsunuz. Bu da sizin birşeye saplanıp kalmanızı ifade eder. Hislerinizi kontrol etmeli, normal düşünmeye gayret etmelisiniz.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Âdeta bütün vaktinizi işinize vermişsiniz. Gerçi bu fena birşey değildir ama ihmal etmemeniz gereken hususlar da olduğunu unutmamalısınız. Sizden alâka bekliyenler var. Bunu karşılıksız bırakmayınız.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Haftanın ilk günlerinde alacağınız bir haber sizin için âdeta bir sürpriz teşkil edecek. İş hayatınızda bir gelişme var. Herkesten kaçmaya değil, bilâkis dostluklar kurmaya çalışınız. Sıhhatiniz oldukça normal.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

İşinize karşı göstermiş olduğunuz alâka hem âmirleriniz, hem de mesai arkadaşlarınız tarafından dikkatle takibediliyor. Maddi bakımdan sıkıntılı bir devir geçiriyorsunuz. His hayatınızı da ihmal etmeyiniz.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Başladığınız bir işi sonuna kadar götürmeye gayret ediniz. Başarı kazanabilmeniz için sebat şarttır. Bir toplantıda tanışacağınız kimse ile iyi bir dostluk kuracaksınız. İstikbaliniz güzel günler vadetmektedir.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

İfrat iyi birşey değildir. Her hareketinizde bu husus müşahade ediliyor. İtidal tavsiye ederiz. Ailevi bir huzursuzluk devresi geçiriyorsunuz. Ama yakında herşey düzelecektir. Maddi sıkıntılarınız hafifliyecek...

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Yıldızınız beklediğiniz günün gelmek üzere olduğunu haber veriyor. Fakat ihmalkârlığa da artık bir son vermelisiniz. Sizinle çok yakından alâkadar olanlar var. Hareketlerinizde ölçüyü elden bırakmamalısınız.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Sıhhatinizi bu ara ihmal etmiş görülüyorsunuz. Bu hiç de iyi değildir. Bir müddet istirahat da faydalı olacaktır. His hayatınız normal. Arkadaşlarınızın size karşı gösterdiği ilgiyi karşılıksız bırakmayınız.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Fazla hassasiyet ve aşırı şüpheci olmak iyi birşey değildir. Bu hal sizin normal hayat düzeninizi de bozmuş görünüyor. Neşeli arkadaşlarla beraber olmaya gayret edin. İşinizi ihmal etmeyiniz. Sıhhatiniz normal.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Müjde... Uzun zamandan beri sizin için ıstırap kaynağı olan bir mesele nihayet hallolacak ve huzura kavuşacaksınız. Hareketlerinizde daima dikkatli olunuz. Romantik mizacınız sizi daima üzüntüye sevkediyor.

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Hayatının içyüzü

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

28

BÖYLECE namuslarını kurtaracaklar, cariyelerle münasebette bulunanların kendileri olmadığını ispat edeceklerdi.

Darüsaade ağasının yanına götürürken hem bostancıyı döğüyorlar hem de avazları çıktığı kadar :

— İşte Harem'e giren budur, ağaçtan inerken tuttuk !..

Diye bağırıyorlardı. Hadım ağaları bostancıyı o kadar çok döğüyordu ki zavallı bostancı buna dayanamıyarak mütemadiyen bağırıyor, ah vah çekiyordu. Harem'de yaşıyanlar ve bütün Enderun ağaları dalkılıç olmuşlar, odalarından dışarıya fırlamışlardı.

Darüssaade ağası meseleyi dinledikten sonra doğruca bahçeye gitti. Erik ağacını ve Harem'in duvarını inceledi. Ağaçtan Harem'in içi görülmediği gibi, ağacın üzerinden Harem duvarlarını da tırmanarak aşmak mümkün değildi. Darüssaade ağası namuslu bir adam olduğu için bostancının oraya çıkamıyacağını ileri sürdü. Fakat siyah hadım ağaları kızlar ağasına baskı yaptılar bu durum karşısında kızlar ağası durumu II. Ahmet'e bildirdi. II. Ahmet derhal bostancının başının vurulmasını emretti.

Bostancılar, yakalanan arkadaşlarının iyi bir insan olduğunu, böyle şeyler yapmıyacağını biliyorlardı. Onlar da bostancıbaşıya giderek namuslarının iki paralık olduğunu, siyah hadım ağalarının ocaklarına çamur attıklarını ileri sürdüler. Bostancıbaşı hadımların yaptığına üzüldü çok sinirlendi.

Doğruca II. Ahmet'in yanına çıktı :

— Biz bu namı kabul etmeziz, cümle neferime kefilim ve buyurun padişahım, ağaç ile duvar arası ne kadar uzaktır. İmkânı varsa, ibret için beni ve neferimi öldürün.

Diye bostancının affını rica ettiyse de II. Ahmet bostancının öldürülmesinde ısrar etti. Padişah bostancıbaşıya değil, Harem'inin namusunu ellerine terkettiği kızlar ağasına inanıyordu.

Zavallı bostancı ertesi gün Babı Hümayun önünde öldürüldü. Harem'in içinde ve dışarısında duvara yakın ne kadar ağaç varsa hepsi kestirildi. Kapı ağası Abdurrahman ağanın bu işin çıkmasında kusuru olduğu iddia edildi, evvelâ yerinden atıldı, sonra da emekliye sevkedildi.

HAREMDE BİR MACERA

Bir de acemi oğlanla bir cariyenin aşklarından bahsedilir. Enderunlu oğlanlardan çok yakışıklı bir delikanlı varmış, adı Mehmet'miş. Mehmet, bir gün Harem'in kuşhane kapısının önünde dolaşırken peri kadar güzel bir cariye ile gözgöze gelmiş. Harem ve Saray âdeti gereğince, Mehmet'in başını çevirmesi, cariyeye bakmaması icap ederken, Mehmet cariyenin güzelliğine dalakalmış, başının yandığını, kalbinin küt küt attığını hissetmiş.

Cariye de Mehmet'in güzelliğine vurulmuş o da Mehmet'e gönül kaptırmış. Bunlar zamanla birbirleriyle anlaşmışlar, gizliden gizliye Harem'in iç kapısında buluşmağa ve sevişmeğe başlamışlar, cariyenin bir iç oğlanıyle seviştiği, devrin padişahı tarafından duyulmuş. Evvelâ inanmamış, sonra da şüphelenerek cariyeyi geriden geriye kovalamağa başlamış.

Yine bir gece Mehmet ile cariye buluşmuş, başbaşa vermişler, konuşmağa başlamışlar. Tam bu sırada elinde pırıl pırıl yanan bir hançerle bir gölgenin kendilerine doğru geldiğini görmüşler. Dikkatle bakınca bunun padişah olduğunu farketmişler. Yıldırımla çarpılmış gibi önce sarsılmışlar, sonra da yerlerinden kalkarak var kuvvetleriyle padişahın önünden kaçmağa başlamışlar. Onlar önde padişah arkada epeyce koşmuşlar. Harem ağalarının oturduğu kısmın koridorlarına girince birdenbire sesler kesilivermiş.

Bu avlunun içinde dolaplar varmış. Padişah bunların dolaplar içine girdiğini sanarak birer birer araştırmağa başlamış. Dolapların birisinin kapağından dışarıda kalan yakışıklı Mehmet'in sarkan kaftanının eteğini görünce yüreği şiddetle çarpmış.

Hançerini havaya kaldırmış, bir eliyle de dolabın kapısını tutmuş ve süratle kendine doğru çekmiş. Fakat birdenbire havadaki kol yere düşmüş kendisi de hayretler içinde kalmış. Dolap bomboşmuş ! İçerde ne güzel cariyeden, ne de yakışıklı Mehmet'ten eser varmış.

Bunun üzerine padişah bu iki âşığın veliliklerine inanmış, dolapların, âşıkların önünden saygıyla eğilerek ayrılmış ; daha sonraları o dolapları oradan aldırtmış, üzerlerine altın kilit ve anahtar yaptırtmış. Yakışıklı Mehmet ve güzel cariyenin hatıralarını hiç kimse rahatsız etmesin diye...

III. Selim, Osmanlı padişahlarının en ince ruhlu ve sanatkâr olanlarından biri idi. Kendisi besteler yaptığı gibi çalardı da.. Devrinde saray en üstad müzisyenler ve bestekârlarla dolmuştu. Bunları çok korur, bol maaş verir, ihsanlarda bulunurdu.

Kendisinin sanatkârlara verdiği kıymeti şu hikâye ile anlatırlar. III. Selim, İstanbul'un namlı sazende, bestekâr ve hanendelerini fasıl yapmak için saraya davet etmiş, bunların arasında İstanbulun en büyük musiki üstadlarından olan İsak da varmış. Aksilik olacak ya, İsak padişahın davetine tam saatinde yetişememiş. Fasıl yeri olan Serdap Kasrı'na geldiği zaman içeride faslın çoktan başlamış olduğunu görmüş.

Köşkün etrafını ve kapılarını bostancılar bekliyormuş. İsak, kan ter içinde bostancıların yanına gelmiş, içeriye girmek istediğini söylemiş. Bostancılar, padişahlarının davetine geç gelen bu adama hakaret etmeğe, bağırıp çağırmağa, hattâ sille tokat atmağa başlamışlar.

III. Selim kapı önündeki gürültüyü işitince nedimlerden birisini dışarı yollamış. Yanına dönen nedimi, kulağına İsak'ın geldiğini, bostancıların onu dövdüğünü fısıldamasiyle beraber yerinden hiddetle fırlaması bir olmuş.

Herkes İsak'ın kellesinin uçacağını sanarak üzülmeğe başlamış. Fakat III. Selim, Serdap Kasrı'nın önüne çıkınca kükremiş.

— Baka bre bostancı ! Senin gibi herif arz üzerinde yüzbin tane vardır ; ama İsak gibi bir nadir ruzgâr kaç asırda yetişir ? Hoş imdi kendusin iyi tutup, içeri bırakasız !

İşte III. Selim, böyle hassas ve sanatkâr kıymeti bilir bir insandı. Onun hakkında başka bir hikâye de vardır. III. Selim, Harem'de bulunan güzel cariyeler için ses ve saz öğretmenleri tayin etmiş, şarkı öğretmenliğine de meşhur bestekâr Hacı Sadullah ağayı getirmişti.

Sadullah ağa da, III. Selim devrinde nam salmış bir sanatkârdı. İmparatorluğun her tarafında besteleri çalınıyordu. O da Selim gibi ince ruhlu bir adamdı.

Sarayın meşkhanesinde III. Selim'in gözde cariyelerinden güzel Mihriban'a öğretmenlik yapıyordu. Daha ilk görüşte bu cariyeye âşık olmuştu.

Güzel Mihriban da mukabele edince açıktan açığa sevişmeğe başladılar. III. Selim Sadullah ağanın ihanetini anlayınca pek öfkelendi, derhal adamlarına :

— Yakalayın haini, götürün !

Emrini verdi. Bu Sadullah ağanın ölüm fermanı idi. Sanatkârı padişahın önünden yaka paça edip hapse attılar. Cellât, Sadullah ağayı öldüreceği zaman, nüfuzlu adamlar, cellâda padişahın Sadullah ağayı çok beğendiğini, hiddeti geçince öldürmiyeceğini bildirerek elinden aldılar ve hapse koydurdular.

Sadullah ağa hapiste yatarken «Bayati Araban» faslını bestelemişti. Bu onun en meşhur bestelerinden biri idi. Her tarafından hayat, ıstırap, sanat akıyordu. Sadullah ağayı sevenler, padişahın neşeli bir gününde bunu çaldırmağa karar verdiler. Bu çalındığı zaman III. Selim'in kanaatlarını öğrenmek istiyorlardı.

III. Selim, bir gün yine sanatkârları toplamış fasıl geçiyordu. Saz heyeti birdenbire bayati araban faslını çalmağa başlamıştı. Bu, padişahın şimdiye kadar işitmediği, duymadığı çok güzel bir parça idi. III. Selim, derhal adını ve bestekârını sordu. yanındakiler :

— Sadullah kulunuzundur, ölmeden önceki günlerde bestelemişti. Huzurunuzda çaldırmağa fırsat bulamamıştı.

Dediler. III. Selim nerede ise ağlıyacaktı. «Böyle bir üstad öldürülür mü ?» diye söyleniyordu. Nedimlerden biri Sadullah ağanın hayatta olduğundan dem vurmağa başlayınca eski neşesi birdenbire yerine geldi.

Derhal Sadullah ağayı yanına getirmelerini emretti. Sadullah ağa, hapiste ölümle pençeleşmekten zayıflamış, yüzü sapsarı olmuştu. III. Selim'in önünde boynu bükük durmuş, yüzüne bakamıyordu. III. Selim, şânına lâyık büyüklüğü burada da gösterdi. Cariyesini seven Sadullah ağayı affetti. Ona hediyeler ve ihsanlar vererek gönlünü aldı. Sonra da sevdiği Mihriban ile düğünlerini yaptırarak Sadullah ağa'ya rahat ve mesut hayat sağladı. *(Devamı gelecek sayıda)*

Eski Osmanlı Saray ve Harem hayatını bize aksettiren eserlerden biri de o devirde yapılmış olan gravürlerdir. Yukarıdaki fotoğrafta Harem'den bir sahneyi hayali de olsa tasvir eden eski gravürlerden biri görülmektedir

Gelecek nüshada bahsedeceğimiz H. Avni Paşa da cariyelerden birini sevmişti. Bunun cezasını sürgünle çekti.

Bugün Alman sinemasında Romy Schneider ile beraber en çok para kazanan kadın yıldız, 18 yaşındaki sarışın ve cazibeli Marion Michael'dir... İki yıllık sanat hayatında Marion Michael Alman sinemasının gözde isimleri arasına girmiştir.

CAZİBE TEŞHİRİNDEN DRAM'A — *Sempatik Marion ilk defa «Ormanlar Bakiresi - Liana» filmindeki rolüyle beyaz perdede görülmüştü. Yandaki resimde bir sahnesi görülen bu kordele genç yıldız namzedine sadece cazibesini teşhir fırsatını vermişti. Mamafih, Marion çekinmeden açılıp saçılması sayesinde kendinden bahsettirmek imkânını buldu, filim muazzam hâsılat sağladı. Artık, bugün Marion Michael'e dramatik roller de verilmektedir. Geçen ay on sekiz yaşına basan (üstte yaş günü pastasiyle) aktrise bu münasebetle prodüktörü Gero Wecker bir spor otomobil hediye etmiştir. Bu kıymetli hediye, başarısını gayet güzel bir şekilde ispat etmiyor mu ?...*

GEÇENLERDE Berlin'deki Arca stüdyolarında bir yaş günü kutlanıyordu. Prodüktör Gero Wecker'in iki yıldan beri kontratla kumpanyasına bağladığı genç bir aktris on sekizinci yaşına basmıştı. Prodüktör Wecker yanaklarından öperek tebrik ettiği yıldızına bir anahtar verdi. Bu ufak anahtar, bembeyaz, küçük spor bir M.G. otomobilin anahtarı idi. Bu, prodüktörün genç ve cazibeli yıldıza bir yaş günü hediyesi idi...

Günün kahramanı sarışın, minyon tipli Marion Michael'di. Almanya'da olduğu kadar Fransa'da da «Almanya'nın Brigitte Bardot'su» olarak şöhret kazanmıştı. Alman stüdyolarında Nadja Tiller'ler, Hildegarde Knef'ler kadar gözde sayılırdı. Prodüktör Wecker ile yaptığı uzun vadeli kontrattan anlaşıldığına göre, Marion, Romy Schneider ile beraber bugün için, Almanya'nın en çok para kazanan kadın yıldızı idi. Bu rağbet pek haksız sayılmazdı. Zira Marion, yine Schneider ile birlikte Alman prodüktörlerine en çok para kazandıran aktrisler arasında başta gelmekteydi. Rol aldığı «Ormanlar Bakiresi - Liana» ve «Beyaz Esire - Liana» adlı ilk iki filim sinemalarda muazzam hâsılat toplamıştı. Marion'un ilk defa «Liana» filmiyle beyaz perdede görünmek fırsatını bulması da hayli güç olmuştu. Bu rolde oynatılmak üzere on dört ile otuz beş yaş arasında binlerce namzet tecrübe edilmiş, uzun araştırmalardan ve provalardan sonra Marion seçilmişti. Fakat, ilk iki filminden sonra genç yıldızın oyun kabiliyeti hakkında bir hükme varılamazdı. Marion her iki kordelede de cazibesini teşhirden başka birşey yapmamıştı. Daha sonra Hans Albers ile beraber «Çılgın Bomberg» filminde aktrisin bu bakımdan da ümitverici olduğu görülüyordu. Prodüktör Wecker Marion'a bir yıl kadar filim çevirtmedi. Bu arada dram kurslarına devam etmesini sağladı, boş zamanlarında baleye çalışmasını tavsiye etti. 17 ekim 1940 günü Berlin'de doğan aktris baleye çok küçük yaşlarda başlamıştı. Marion ilk defa on yaşında sahneye çıkmış, ilk piyesinde kabiliyetli bir oyuncu olduğu kadar iyi bir balerin olduğunu da ortaya koymuştur.

Marion Michael'in on sekiz yaşını kutlarken tamamladığı «İlk Aşkımızdı» adlı son filmi bugünlerde Alman sinemalarında gösteriliyor. Hayatlarında ilk defa âşık olan genç bir çiftin hikâyesi bu kordelede samimî, temiz bir üslûpla anlatılmaktadır. Marion 1959 yılı içinde üç yeni filimde rol alacaktır. Bunlar arasında prodüktörlere en fazla ümit veren kordele «Heilbronn'lu Kaetchen» adlı eserdir...

Almanya'nın en genç, en sevilen ve en çok para kazanan yıldızlarından:

MARION

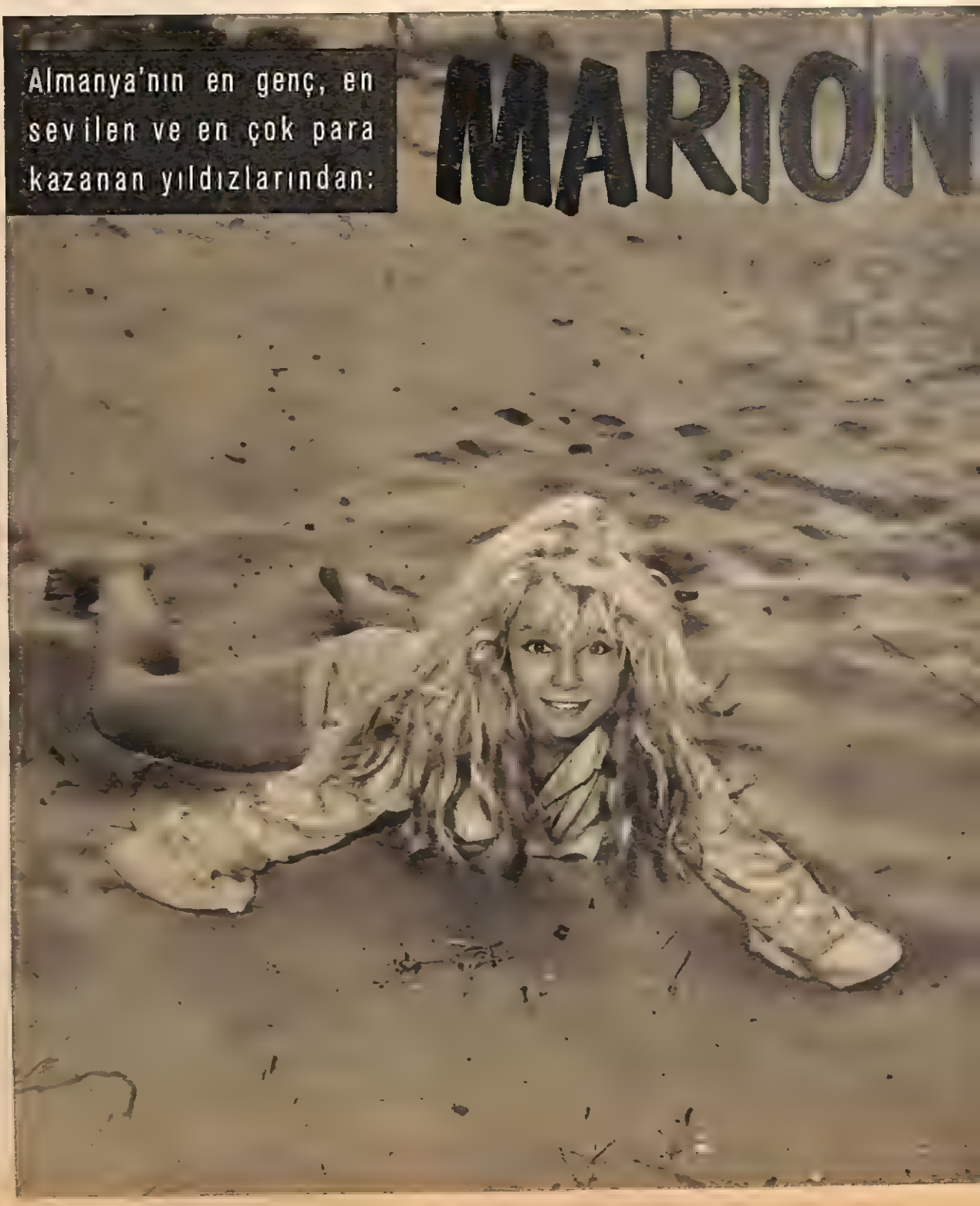

BEYAZ ESİRE — *Marion Michael'in ikinci filmi de «Liana» hikâyesinin devamı idi. İlk filmin kazandığı başarı prodüktörünü böyle bir teşebbüse sevketmişti. Marion'un bu ikinci filmi çöllerde geçmektedir. Yan taraftaki resimde aktris bir sahne arasında objektife poz verirken görülüyor. Canlı, neşeli ve cazibeli bir tip... Fransa'da «Almanya'nın Brigitte Bardot'su» lâkabını kazanması ne kadar isabetli, değil mi ?!..*

MICHAEL

İLK AŞKIMIZDI —
Sarışın sevimli aktrisin son filmi bu adı taşıyor. Aktris filmin bir sahnesinde Christian Wolf ile beraber görülmektedir İsminden de anlaşılacağı veçhile, eser ilk defa âşık olan genç ve tecrübesiz bir çiftin hikâyesini nakletmektedir.

Kibar erkekler için asil bir losyon...

Muhitinde alâka celbeden "havalı„ erkekler giyimlerine, hal ve tavırlarına hususi ihtimam gösteren kimselerdir... İşte Aqua Velva bu gibi titiz ve asil tavırlı erkeklerin kullandıkları dünyanın en muteber traş losyonudur.

Aqua Velva

NAPOLİ USULÜ MAKARNA

2 litre kaynar tuzlu suya 1 paket kalın Ankara makarnasını ufak ufak kırıp 15 dakika haşlayınız. Sonra makarnayı yağlanmış fırın tabağına koyup, üzerine 1/2 kilo domatesle 250 gr. pişmiş kıyma ve rendelenmiş peynir ilâve ediniz. 15 dakika fırında veya ateş üstünde pişiriniz.

ANKARA MAKARNA, UN VE İRMİK FABRİKALARI
Nuh Eskiyapan ve Ort. Koll. Şti.
İst. Tel : 22 10 72 Ankara Tel : 12395

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Okuyucularımızın mânalarını tekrar istediği isimlerin, Hayat'ın hangi numaralı sayısında çıkmış olduğunu bildiriyoruz : Adnan 55, Attilâ 107, Bettûl 63, Bânû 83, Cüneyt 99, Huriye 60, Lâmia 100, Musa 62, Nermin 52, Nebile 65, Neclâ 90, Orhan 69, Samiye 66, Talat 48.

Gönül +

Kızlarımıza konulan bu isim yürek ve Arapçadaki kalb kelimesinin karşılığıdır. Mecazî mânada ve daha kuvvetli olarak «Duyguların toplandığı yer» denilmektedir. Kelime kürdî makamında bestelenen şu şarkıda da geçiyor :

«Bu gönül ne gülde ne gülşendedir,
Sendedir divane gönlüm, sendedir...»

Hikmet +

Arapça olan bu kelime kadın ve erkekte kullanılan müşterek isimlerdendir. «Hâkimlik», «Bilgi ile adaletin birleşmesinden doğan değerli bir sıfat» ve «Gizli sebep» demektir. Adaşlar arasında Edebiyatı cedide zümresinde yer alan ediplerimizden Ahmet Hikmet Müftüoğlu, Divan edebiyatımızın son şairlerinden İsmetbeyzade Arif Hikmet'le, Hersekli Arif Hikmet, Türk Ressamlar Cemiyeti kurucularından Ressam Hikmet Onat, edebiyata ait tetkikleriyle tanınmış Profesörlerimizden İsmail Hikmet Ertaylan da bulunuyor.

Muhteşem

«Büyük bir lüks içinde», «İhtişamlı» anlamına gelen bu kelime Arapçadır ve nadir kullanılan erkek isimlerindendir. Kelime, Kanuni Sultan Süleymana, Avrupalılarca lâkap olarak takılmış, kendisine «Muhteşem Süleyman» denilmiştir. Kelimeyi Fuzuli'nin şu meşhur mısraında da görüyoruz :

«Fakir-i Padişehâsâ, gedayi muhteşemem.»

Bilâl

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Arapçadır. «Ahteri-i Kebir» isimli lûgatta rasladığımız bu kelime «Su ve süt gibi boğazı ıslandıran nesneler» diye mânalandırılmaktadır. Adaşlar arasında, Peygamberimiz Hazreti Muhammedin müezzini Bilâl-i Habeşî de bulunmaktadır. İlk müslümanlar arasında bulunan ve ilk defa ezan okuyan bu zat müşriklerin bütün eziyetlerine dayanmış, bir esir olduğu için, Hazreti Ebubekir tarafından satın alınarak azat edilmişti.

Müren +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime türkçedir. «Nehir, akar su» anlamına gelir. Tanınmış ses sanatkârlarımızdan Zeki Müren kelimeyi soyadı olarak kullanmaktadır.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

SOĞAN

«Soğan, ekmek» ötedenberi memleketimizde adalesi ile çalışan halk kütlelerinin «hazır yemeği» dir. Bu bitkinin, tabiat anamızın bize hediye ettiği en büyük nimet olduğunu biliyor muydunuz? Soğan, insanlık tarihinin ilk günlerinden beri zeytin ve elma gibi ana gıda olarak benimsenmiştir. Dünyanın kalbur üstü tıb uzmanları bakın bu konuda ne diyorlar.

SOĞAN ENERJİ KAYNAĞIDIR

Yaşamamız için elzem olan enerji soğanda çok miktarda mevcuttur. Besleyici kudreti olmıyan bir yemek, içine katılan bir miktar soğan sayesinde kıymet kazanır. Soğanda vücudun inkişafını kolaylaştıran (A), hazma yardım eden (B) ve vücut çatısını kuvvetlendiren (C) vitaminleri çok miktarda mevcuttur. Ayrıca bütün bu vitaminleri daha da tesirli kılan kükürt, fosfor ve iyod da soğanın demirbaş maddeleri arasındadır.

SOĞAN KEMİKLERE KUVVET VERİR

Vücudun kemik hücreleri daimi bir değişme halindedir. Eski hücreleri yenilemek için de kalsiyum ve kireç silikatlerine ihtiyaç vardır. İşte soğan, bu maddeleri vücuda bol miktarda veren tabiî bir fabrikadır.

SOĞAN ZEKÂYI ARTTIRIR

Tanınmış Holândalı biyolog Moleschott : «Fosforla beslenmemiş bir zekâ, zekâ olamaz» demektedir. Soğan bu iş için biçilmiş kaftandır. Çünkü beyin hücrelerinin baş gıdası olan fosfor bakımından son derece zengindir. Öğrenci, iş adamları ve bütün fikir işçilerine bu bakımdan bol bol soğan yemelerini tavsiye ederiz.

SOĞAN KANI TEMİZLER

Çünkü bol miktarda kükürt ihtiva eder. Kükürt'ün vücudumuzdaki başlıca görevlerinden biri, gıda maddelerinin yanmalarını kolaylaştırmak ve faydasız posaların vücutla intibakını önlemektir. Bundan başka da enfeksyonlara karşı mücadele eden koruyucu maddelerin ve böbreklerin görevini kolaylaştırarak kanın saf kalmasını temin eder.

SOĞAN TANSİYONU DÜŞÜRÜR

Soğanda bulunan birçok maddeler, başta potasyum tuzları olmak üzere, kalbe müsekkin olarak tesir eder. Iyod da bu arada damarlara nüfuz ederek, onları genişletir. Kalb teskin olur, geniş damarlardan da kan rahatça akarak, haliyle tansiyonu düşürür. Hasılı, soğanın, sarmısak gibi tansiyonu tanzim hassası çok büyüktür.

SOĞAN TABİÎ BİR ANTİBİYOTİKTİR

Helsinki'li Prof. Virtanen, son günlerde olağanüstü bir keşif yaparak, soğanın Peniciline'e yakın bir antibiyotik olduğunu açıklamıştır. Ünlü biyoloji uzmanı, soğanın bu hassasısını bitkiler üzerinde tespit etmiştir. Etrafına soğan dikilmiş olan gül fidelerinde, çiçeklerin çok daha sıhhatli oldukları ve fidelerin türlü hastalıklara karşı muafiyet kazandıkları görülmüştür. Soğan, bu antibiyotik maddeleri, zerrecikler halinde etrafındaki muhite saçmaktadır.

SOĞAN YARALARIN ÇABUK KAPANMASİNİ SAĞLAR

Asırlardır soğan kabuğu geniş halk kütleleri arasında tedavi maksadiyle yaraların üzerine yakı gibi yapıştırılır. Netekim, bugün hâlâ Rusya'da soğan özü ile hazırlanmış kompresler cerrahi yaraların çabuk kapanması için ve apseli yaraların tedavisinde kullanılır. Yanıklarda ve donmanın tevlit ettiği yaralarda da muvaffakıyetle kullanıldığı bir hakikattir.

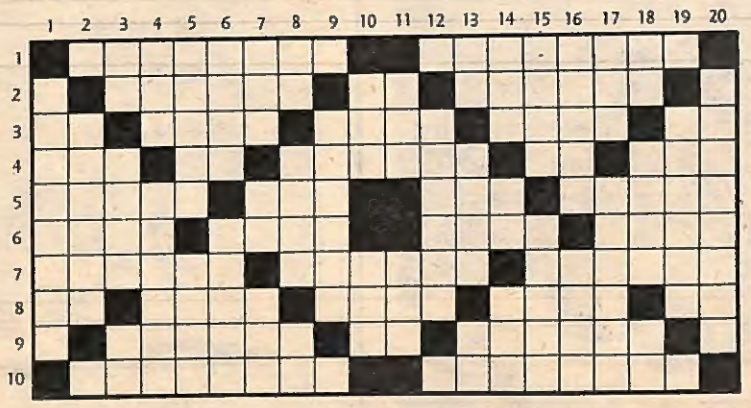

BİLMECE

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ :

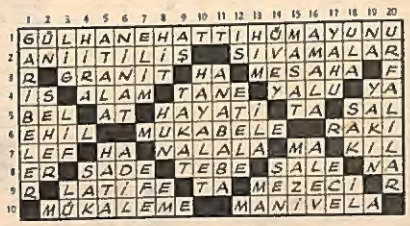

SOLDAN SAĞA : 1: Sinirlilik — Çok kaza yapan (iki kelime). 2: Kulluk etmek — Hayret nidası — Hedefe varma. 3: Nota — Dinlenme (farsça, eski terim) — Bayatın tersi — Duvar ilânı — Su. 4: Valide — Ümit et — Ceylânın akrabası — İsim — Deragûş et. 5: Uçma organı — Afrika'nın kuzey batısında bir Müslüman memleketi — Eziyet — Mâruf bir yazı makinesi. 6: Tarlada ekin artığı — Baş — Erkek dadı — Halk tabakası. 7: Altmış saniye — Bağlı — Zarda çift iki. 8: Başkan yardımcısı mevkii — Mal ile ilgili — Hafif sıcak — Haftanın günlerinden biri — Karnı zil çalan. 9: Para cezası — Beyaz — Yemek sofrasını süsliyen çerez yiyeceklerden. 10: Tekin olmıyan veya fenalık getirmesi muhtemel — Üç tarafı su ile çevrili kara parçasına verilen isim.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: İlgisi olan. 2: Sıcak memleketlerde yetişen bir meyve. 3: Nota — Tersi saç, sakal ve el boyası — Gramer takılarından. 4: Derviş paltosu — Gidiş. 5: Mermiyi sevkeden madde — Siyah. 6: Adam asma — Yazı aracı. 7: Hayvan gıdası — Nota — Tersi tenbih sorusu. 8: Hayvani gıda — Yeter derecede — Bir uzuv. 9: Sıkıntısı olan. 10: Dost — Yükseltme (Eski terim). 11: Üye — Zarif giyinmiş. 12: Kıraliçelik. 13: Tersi vilâyet — Karadeniz'de bir iç deniz — Şart takısı. 14: Bir peygamber — Kırmızı — İntikam (arapça). 15: Eğlence, zevk — Su ortasındaki karada oturan. 16: Anıt — Zümre (yeni terim). 17: Tersi şüphe — Bağlantı. 18: Bir hayvan — Hint tanrılarından — İsim. 19: İplik sarılan şeye denir. 20: İskambil kâğıtlarından.

KARİKATÜR

— Zam işini konuşmak için zaman müsait değil galiba...

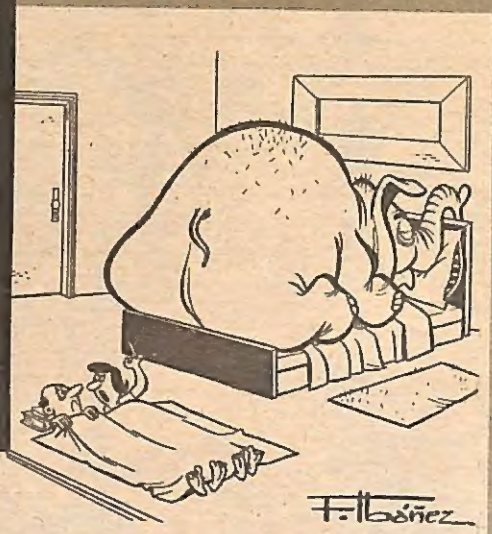

— Bu hayvan sevgisinden ne zaman vaz geçeceksin bakalım...

— Üfle şekerim. İçine çekme...

— Ayakkabılarımı unutmuş olabilirim. Ama ayaklarımı burada bıraktığımı hiç zannetmiyorum...

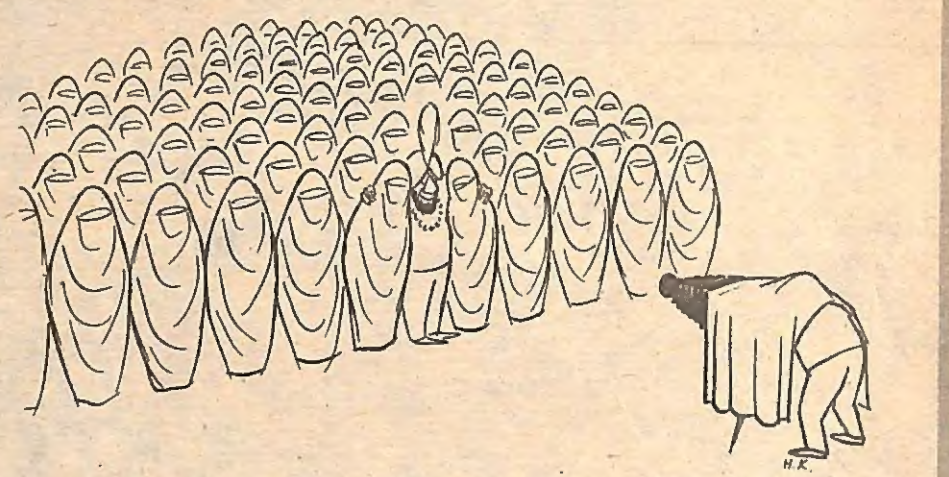

YAZISIZ

— Rahmetli kocam iskambil kâğıtları fabrikatörü idi...

— İşte, olağanüstü bir hayatiyet örneği...

— Patron, bil bakalım teyzem servetini kime bıraktı ?...

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

FOTOĞRAF : EMİN TUNA

YAPI VE KREDİ BANKASI

Büyük Yılbaşı çekilişinde, tarih ve tabiat güzelliklerinin bir araya toplandığı İstanbul'da **16 APARTMAN DAİRESİ** ve **32 ARSA**, ayrıca da **400.000 Liralık** çeşitli para ikramiyeleri dağıtılacaktır. Bankamızda açtıracağınız en az 200 liralık bir hesap bu zengin çekilişe 2 kur'a numarası ile girmenizi sağlar. Her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verildiğinden, kazanma şansınızı çoğaltmak için **derhal** hesabınızdaki 100 liraların sayısını arttırınız.

Son para yatırma günü : 11 ARALIK